

Gizli Bir Teşkilât Avrupayı Tahrike Başladı

Yugoslav Kralı Aleksandr Hazretlerinin cenazesi, büyük merasimle, gömüleceği Topola kabristanına götürül-
mek üzere Belgrattan trene bindiriliyor.

Suikastı tahrik eden mevkuf Pavliç "Ustaşi,,lerin reisidir

Sayırsız adam öldü- ren Vladenin hayatı maceralarla dolu

Roma, 19 (A.A.) — Havas a-
jansı muhabirinden:

Marsilya suikastının muharriki
ve cinayette suç ortağı oldukları
zannedilen Ante Pavliç ile Egon
Kuaternikin ifadeleri maznunla-
rın her türlü iştiraki reddetmele-
rine rağmen, Pavliçin, Hırvatista-
nı şiddet istimaliyle ayırmak isti-
yen Ustaşilerin reisi olduğu tes-
pit edilmiştir.

Pavliç elli yaşında kadardır.
Ve Yugoslavyadan kaçtıktan son-
ra gıyaben idama mahkûm olmuş-
tur.

(Devamı 10 ncu sayfanın 4 üncü sütununda)

Buradaki resim VMRO ihtilâl cemiyetinin farik âlametidir.

Gördüğünüz gibi bu âlâmet bir bomba-
yı gösteren bir zemin üzerine yapılmış ilâk
kol kemiği ve bir kuru kafadan ibarettir.
Şeklin üstünde ve altında: "Sloboda
ili Smirt," kelimeleri yazılmıştır ki bunun
manası hürriyet veya ölüm, demektir.

Cemiyet mensupları bu damgayı sol
kollarına vurduruyorlardı. Nitelikim katil
Vlade de sol kolunda bu işareti taşıyordu.

Fransız harbiye nazirile Alman hava nazırı kilisede görüştüler

Yugoslav hükûmeti, diplomasi yollarıyla, Macar hükûme-
tinden Marsilya suikastı üzerinde malûmat soruyor

Bir hatayı tashih

Dünkü gazetelerden biri Mar-
silya cinayetini doğuran asıl mü-
tebbibi ararken bunu umumiharp-
dan sonra galip devletler tarafın-
dan mağlûp memleketlere kabul
ettirilmiş olan muahedelerin ada-
letsizliğinde buluyor. Bu arada
Bulgaristana Akdenizde bir mah-
reç verilmemiş olmasını büyük bir
hata eseri olarak gösteriyor. Son-
ra hatalı gördüğü bu vaziyet etra-
fında ileri geri bir takım mütalea-
larda bulunuyor. Hulâsa demek
istiyor ki Akdenizde Bulgaristana
bir mahreç verilmelidir, bu mah-
memnun etmek, binaenaleyh Bal-
kanlarda devamlı bir sulh temin
etilemek mümkün değildir.

Mehmet ASIM

(Devamı 4 üncü sayfanın 1 inci sütununda)

Avusturya başvekili M. Şuşningin katli rivayetlerini çıkaranlar kim?

Londra, 19 (A.A.) — Reuter
ajansın Belgrattan aldığı bir
habere göre, Kral Aleksandrın
defninden sonra Oplenats kilisesi
yanında Fransız bahriye nazırı
Mareşal Peten ile Almanya hava
nazırı Ceneral Göring arasında
nazarı dikkati celbeden çok hara-
retli bir muhavere olmuştur.

Cenevre, 19 (A.A.) — Bu sa-
bah Yugoslavayın milletler ce-
miyeti sefiri, milletler cemiyeti
umumî kâtibini ziyaret ederek
Marsilya cinayeti hakkında yapı-
lan polis tahkikatı hakkında ken-
disiyle bir saatten fazla görüşmüş-
tür.

Daha evvel Yugoslavya sefiri
milletler cemiyetinin İtalyan mu-
mî kâtip muavinini görmüştür.

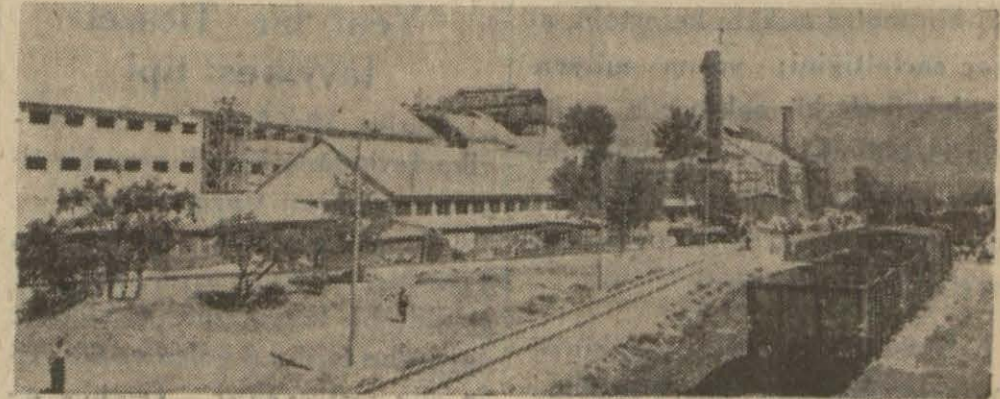
Budapeşte, 19 (A.A.) — Po-
litika mahafili, Yugoslav sefare-
tinin mutat diplomasi yolları ile
Marsilya suikastına dair bazı ma-
lûmat istediğini, fakat tahkikatı
işkâl etmemek için hiç bir malû-
mat verilmeyeceğini haber almış-
tır.

Uçurulan balonların menfur kasdı

Paris, 19 (A.A.) — Marsilya
faciası neticesi olarak meselâ M.

(Devamı 10 ncu sayfanın 1 inci sütununda)

Turhal fabrikasile şeker sanayiimiz tamamlandı

Turhal, 19 (Hususi) — İsmet
Paşa Hazretleriyle refakatindeki
zevâtı taşıyan hususi tren saat 16
da Turhala vardı. Trenin geç-
tiği istasyonlarda biriken halk,
sevgili Başvekilini yürekten alkış-
lıyordu.

Turhallılar, izciler, mektepler

istasyonda heyeti karşıladılar.
Sivas, Tokat, Merzifon. Havza
Lâdik vilâyet ve kazalarından bir
çok heyetler İsmet Paşa Hazretle-
rini Turhalda karşılamağa gelmiş-
lerdi.

— Lütfen sayfayı çeviriniz —

Türkiyenin muvaf- fakiyetleri

Amerika elçisi görüşlerini anlatıyor

"Chicago Tribune" yazıyor:
Amerikanın Türkiye Sefiri Mister
Robert P. Skinner Paris Amerikan
klübünün dünkü haftalık ziyafetinde
Türkiye hakkında bir nutuk irat et-
miş ve GAZİ hükûmetinin demokrat
müesseseler lehindeki gayretini sita-
yişle anmıştır.

Amerika Hariciye nezareti men-
suplarından bir çok tanınmış zevatın
bulunduğu bu ziyafette Sefir Cenapla-
rının vermiş olduğu nutkun tercüme-
sini aşağıya dercediyoruz:

"İçimizden bir çoklarının Tür-
kiyeyi ziyaret etmiş olduğunu tah-
min ediyorum. Eminim ki İstan-
bula ayağımızı basar basmaz oto-
ritenin hüküm sürdüğü ve hayatı-
nızla malınızın emniyet altında
olduğu bir ülkeye girdiğinizi der-

(Devamı 8 inci sayfanın 4 üncü sütununda)

Bir iki gündür esen Lodostan sonra, dün kısmen fırtınayla karışık olarak yağan ve bütün gün devam eden şid-
detli yağmur, şchirde seller vücuda getirdi ve bazı yerlerde ufak ufak göller yaptı. Dünkü yağmurun Karaköyü ne
hale koyduğunu resimlerimizde görüyorsunuz.

Dün havanın yağmurlu olmasına
rağmen lik maçlarından mühim bir
inamı yapıldı. Birinci takımlardan
Beykozle İstanbulspor birer sayı ile
berabere kaldılar. Fenerbahçe de sıfır-
la karşı dokuz sayı ile Süleymaniye-
yendi. Yukarıki resim İstanbulspor -
Beykoz maçında alınmıştır. Bunların
tafsilâtını Spor sayfamızda bulacak-
sınız.

SON DAKIKA

Balkan Antantı konseyi dün akşam toplandı

Belgrat, 19 (A.A.) — Üç devlet hariciye nazırından mürekkep olan küçük itilaf konseyi bu sabah M. Yevtiçin odasında toplanmıştır. Akşam üzeri

de M. Maksimos, M. Titulesko Tevfik Rüstü Bey ve Yevtiçin iştirakiyle Balkan antantı konseyi içtima etmiştir.

B. M. Meclisinin kendi kendisini feshedeceği rivayetleri

Büyük Millet Meclisinin önümüzdeki çarşamba günü fevkalâde olarak toplantıya çağrıldığını dün haber vermiş, ve Anadolu Ajansının tebliğine istinaden bunun haricî siyasetin hassasiyet gösterdiği bugünlerde Meclis'in hükümetle beraber bulunmasına imkân vermek için olduğunu kaydetmiştik.

Fevkalâde toplantı haberi üzerine, Meclisin kendi kendisini feshetmeğe karar vereceği gibi bir takım rivayetler ortaya çıkmıştır. Ankara mahafilinden gelen ha-

Kafile, fabrika meydanlığına toplandı. Açılma merasiminden sonra, fabrika namına, Kütahya mebusu Nuri Bey uzun bir nutuk söyledi, açılma merasimi yapılan dördüncü şeker fabrikasının Türk sanayiini tamamladığını, Türk çiftçisinin tarlasında her sene yarım milyon lira değerinde pancar yetiştirdiğini, fabrikaların 60 — 70 binton maden kömürü 25 bin metre mikâbı kerestelik ağaç sarfettiğini; yarım milyon tonluk fazla bir nakliyeyle nakil vasıtalarımıza yardımda bulunduğunu anlattı. Dördüncü fabrikanın inşasında iki milyon gündelik sarfedildiğini bildirdi.

Bundan sonra alkışlarla kürsüye gelen Başvekil İsmet Paşa Hazretleri, beyanatlarında: "Anadolunun ortasında yüksek sanayi müesseselerinden birinin açılması münasebetiyle arkadaşımız Nuri Beyin söylediği sözlere nazarı dikkatinizi celp ederim," dedi. Eker fabrikalarını kurmağa başladığı zaman şüphelerle karşılandığına işaret etti ve Turhal fabrikasının, diğer fabrikalardan alınan müsbet neticeler üzerine kurulduğunu söyledi. Millî sanayi olmadıkça refah olmayacağını, iktisadî programımızın bir an evvel başarılması lâzım geldiğini bilhassa tebarüz ettirdi.

Başvekil Hazretleri, Turhal fabrikasının, dünyanın her memleketinde görülen büyük fabrikalardan biri ve her veçhile emniyet veren bir medeniyet müessesesi olduğunu de ilâveden sonra halkı fabrikayı gezmeğe davet etti.

Başvekil Hazretleri uzun bir zaman şiddetle alkışlandı.

Önce fabrika, sonra memur, aemele evleri, hastane gezildi. İsmet Paşa Hazretleri, gördükleri intizamdan çok memnun oldular.

Hususî tren saat 20 de Ankaraya hareket etti.

berlere göre, salâhiyetler bir çok zevat, Meclisin kendi kendisini feshetmek üzere karar vereceğinden malûmatları olmadığını söylemişlerdir.

Millet Meclis'inin çarşamba günü toplantısının ruznamesi pazartesi günü hazırlanacaktır. Aynı gün meclis toplantısını müteakip fırka grubunun içtima kuvvetlidir. İçtimada Başvekil Paşa son ayların mühim hadiseleri ve hükümetin yeni karar ve tasavvurları hakkında fırka arkadaşlarına izahat verecektir.

"Yaşasın Hitler!,"

Nevyork, 19 (A.A.) — Nazi propagandasının Amerika aleyhinde neler yaptığını tahkik eden bir celsede şahitler "Yaşasın Hitler," diye bağırarak celseyi tezahürlerle karıştırmışlardır.

Polis tezahürçüleri dağıtmış ve Nazilerin celseden evvel içtima salonundaki mikrofonu belediye radyo merkezine bağlayan hattı kestiklerini keşfetmiştir.

Yeni bir Ticaret tayyaresi tipi

Berlin, 19 (A.A.) — Bir fabrika fevkalâde süratli yeni bir ticaret tayyaresi tipi yapmıştır.

Bu, tek motörlü, tek kanatlı, yere inecek kısmı açılır, kapanır şekilde bir tayyaredir. İki kişilik tayfadan başka 6 yolcu ve 600 kilo yük taşıyacaktır. Tecrübe uçuşlarında saatte 340 kilometre yaptığı görülmüştür.

İspanyada idam kararları

Madrid, 19 (A.A.) — Nazırlar meclisi verilen idam kararları üzerinde ayrı ayrı müzakere etmiş ve bu kararları tekrar tekrar âli mahkemeye tevdi karar vermiştir.

Madrid belediye reisliğine sabık dahiliye nazırı M. Repael Salazar Aloss getirilmiştir.

Prens Jorje prenses Marinanın izdivacı

Londra, 19 (A.A.) — Kral Aleksandrın cenazesinden dönen Kent Dükası Prens Jorj Londraya pazar günü gelecektir.

Prens, Parise kadar nişanlısı Prens Marina ve nişanlısının ebeveyni Yunanistan prensi ve prensesi ile seyahat edecektir. Sonra Londraya gelecek, izdivaç 29 — 11 tarihinde olacaktır.

Prens Marina ile ebeveyni Kral ile Kraliçenin misafiri olarak Buckingham sarayında kalacaklardır.

Danimarka ve Norveç kral ve kraliçeleri düğünde hazır bulunacaklardır.

Roma nüfusu

Roma, 19 (A.A.) — Gazetelerin yazdığına göre, Roma nüfusu 1.124.000 e yükselmiştir.

KISA TELGRAF Haberleri

ANKARA — Ankara Ziraat Enstitüsüne bu yıl 170 talebe alınmıştır. Bunların 11 i hanımdır.

Geçen sene enstitülerde altı ecnebi vardı. Bunların arasında bir Alman, bir de Belçikalı bulunuyordu. Diğerleri de Iraklı ve Bulgarlı.

Bu sene Ziraat Enstitülerine altı Iraklı talebe gelmiştir. Bunlardan biri Kalkütede baytar fakültesini bitirmiştir. Burada jeoteknik enstitüsünde ihtisasını ikmal için bir iki sene çalışacaktır.

Alınan haberlere göre, ziraat enstitülerine Suriyeden de talebe gelecektir. Şimdiden müracaatlar başlamıştır. Bunlardan üçü kabul edilmiştir.

§ ANKARA — Ankara Halkevi temsil şubesi yakında temsillerine başlayacaktır. Bu kiş için zengin bir program hazırlanmıştır. Programda amatör piyeslerinden ziyade, garbın meşhur tiyatro eserlerini halka tanıtmak bir esas olarak kabul edilmiştir.

Bu iş için teşekkül eden komite bu esaslar dairesinde faaliyete başlamıştır.

§ ANKARA — (Beni Süreyf) in (Beba) kasabasında bir köylü, hastalanan devesini kasaplara satmıştır. Kasaplar da bu deveyi keserek etini ucuz bir fiatla halka satmışlardır, halbuki bu deve hastalandığı zaman bütün vücudu zehirlenmiştir. Bu zehirli eti yiyen beş yüz kişi de hastalanmış, fakat zavallılardan (25) i derhal ölmüştür. Sıhhiye memurları zehirlenen diğer halkı toplamak için dolaşıyorlar.

GÖRÜŞLER:

Silâh ticareti ve "Hırsı pirî,!"

Geçenlerde, hakkında öldü şayiası çıkan, fakat sonradan gene büyük bir faaliyetle Paris'te silâh ticareti yaptığı anlaşılan milyoner Bazil Zaharofun İstanbuldaki bir yeğeni bir gazeteci arkadaşına şöyle demiş:

"Bazil Zaharof öldü, şayiasını belki kendi yapmıştır. Belki milyonlarını arttırmak için muvakkaten aksiyonlarının fiyatını düşürerek piyasadan ucuz toplamak istemiştir!,"

Elli milyon İngiliz liralık bir servete sahip olan bu adamın seksen yedi yaşına girmiş olmasına rağmen hâlâ bir taraftan milletleri boğaz boğaza getirmek için silâh ticareti yapması, diğer taraftan aksiyonlarını toplamak için kendi ağziyle ölümü şayialarını her tarafa yayması hayret edilecek bir şey değil midir? Eskilerden kalma "Hırsı pirî," diye bir söz vardır. Anlaşıyor ki babalarımız bu sözü beyhude söylememişler.

TELGRAFLAR

Londrada deniz görüşmele

Japonlar Amerikalıların karşı İngilizlerle anlaşmak istiyorlar

Londra, 19 (A.A.) — Murahhas heyetlerin gelmeleriyle deniz müzakerelerinin başlaması arasındaki oldukça uzun fasla siyasi mahafilde bazı şayiaların çıkmasına sebep olmuştur.

Bu hususta Deyli Herald şunları yazmaktadır:

"Dün akşam Yamanato plânlarını İngiliz mütehasşislarına verildiği söyleniyordu. Hakikatte ne bahriye, ne de hariciye nezaretlerinin plân metninden, Japonların bildirdiklerinden gayri hiç bir malûmata sahip olmadıkları temin edilmektedir. Bir başka rivayete göre iki taraflı görüşme usulünün gayesi sonradan Amerika'lara tevdi edilecek olan bir İngiliz — Japon anlaşması yapmaktır. Japonların böyle bir fikirleri

olup olmadığı meçhuldür, böyle bir şey İngilizlerin minden uzaktır.

Morning Post ise Alman Doyçland kruvazörünün İngiltere sularını ziyareti münasebetiyle diden istenildiği şekle konunun ne kolay olacağını söylüyor ki: Alman kruvazörünün cabında, tayyare gemisi İngiltere gelmek için, vesaiti vardır. det 280 lik, 8 adet 150 lik top sayesinde kruvazör kendisi 3.5 defa daha hacımlı gemilerle karşılaşabilir. 1000 millik hız feyi 20 mil süratle ve hiç mükat almak ihtiyacında olmamış katedebilir. Ve nihayet yü bortalı bütün gemilerden mükemmel torpil teçhizatına sahiptir.

M. Zaimis Cümhuriyeti reisi

Atina, 19 (A.A.) — Millî meclis, Zaimisi 197 reyyle tekrar intihap etmiştir. Ceneral Kallaris 18 rey almıştır.

Arnavutluk, Yunan ekalliyetlerini ifsat etmiş

Tiran, 19 (A.A.) — Arnavutluk telgraf ajansı bildiriyor:

Yunan matbuatının Arnavutluk'taki Yunan ekalliyetinin vaziyeti hakkındaki iddiasına cevap veren Besa gazetesi, Yunan matbuatını eski adetlerini değiştirmek ve Arnavutluk makamının pek cüz'î olan Yunan ekalliyetine karşı güya ifsadatta bulunduğu hakkında tahrikîâmiz haberler vermekle itham etmektedir.

Japonyanın yeni İtalya elçisi

Malgari - Kanad - 19 (A.A.) — Nevvork yoluyla vazifesi başına giden Japonyanın İtalyaya tayin ettiği yeni sefiri M. Yotaro Sugimera şu beyanatta bulunmuştur:

"Birleşik Amerikanın iştirak etmediği bir teşekkül olduğu için Japonya milletler cemiyetine tekrar girmeyecektir. Bugün için milletler cemiyeti muhitinden haricte tesiri olmayan Avrupa kuvvetleri ittifakıdır. Birleşik Amerika mesaisine iştirak ettiği takdirde milletler cemiyetinin dünya sulhunun inkişafında çok mühim bir âmil olacağına şüphe yoktur."

Toprak kaydı

Losancelos, 19 (A.A.) Bir toprak kayması yüzünden altı kişi ölmüş, iki kişi kaybolmuş ve birçok kimseler yaralanmıştır. Zarar 150 bin dolardır.

Altın bloku konferansı

Brüksel, 19 (A.A.) — Altın bloku iktisadî konferansında, Belçika, Fransa İsviçre, İtalya, Holanda mümessillerinden başka Polonya'nın da bir mümessili bu-

Fransanın harici siyaseti

Paris, 19 (A.A.) — Havajansı bildiriyor: Çok iyi bir malûmat almış olan Pertinaks, Eko dö Pari gazetesinde Fransız haricî siyaseti hakkında neşrettiği makalede bu siyasette değişiklik olmayacağını dirmektir.

İtalya iki kruvazörünü ad koydu

Roma, 19 (A.A.) — Resmî gazete, Triyeste ve Muggianodaki Odero tezgâhlarında yapılmış olan iki kruvazöre "Kizep Gadda" adını verdi, ve "Luigi di Savoia D'Orto" adını da verdi. Luigi di Savoia D'Orto'nun isminin verildiğini bildiren bir emirname yayınlamıştır.

Afyon komitesi toplandı

İskenderiye, 19 (A.A.) — Milli merkezî afyon komitesi dün öğle saatinde içtima devresini M. Herat L'may'ın vekâleten riayaseti altında açılmıştır.

Bu celsede, profesör Tittendunun 1932 ve 1933 de muhtelif yuştırucu maddeler imalatına dair mühim raporu münakaşaya sunulmuştur.

Ruznamede, tahdit mukavemetinin 14 üncü maddesinin tahdit meselesi de vardır. Bu maddelere göre, hükümetler merkezi komiteye gönderilmesi tahmin edilen afyon miktarının ithalât yasalarıyla memleketlerin tahminlerini geçmediğini sormağa davet edilmiştir.

Polonya hükümeti konferansa iştirak eden devletlerden kendisinden bir mümessil gönderme istemiştir.

Zloti'nin istikrarına istinaden bu isteğin kabul edilmediğini zannediliyor.

Genç sanatkârlara dair

Bir dost diyordu ki:

“Eskiden bir muharrir falan gazetede veya mecmuâda yazı yazıyor diye onu dikatle dinliyen, merakla gazeteleri veya mecmuaları kapışan gençler vardı. Şimdi ne oldu? Böyle bir alâka kalmadı. Sebep sanıyorum ki yeni kıymetlerin yüksek değere sahip olmalarıdır.

Yaşını başını almış bir nesle mensup olan bu dostun sözü ilk bakışta tereddüt etmez. Fakat bunu mutlaka yeni nesillerin daha kötü yazdığına, daha fena çalıştığına misal diye göstermek doğru bir hareket olmaz.

Bu kapışmaların eksilmesine, herkesin bir köşeye büzülmesinde sebep olan hadise bambaşka bir şeydir.

Bugün çalışan, eser veren genç yazarları sairleri tetkik ediniz, ama bitaraf olunuz, kendinizi söyle veya böyle hislere kapırmayınız, göreceğiniz şey gençlerin lehinedir. Asla aleyhine değildir.

Dil kullanışı muhakak ki otuz sene evvelkilerden daha iyidir. En acemi vermeğe muktedir olmuştur. Bir defa ufuk daha geniş. Mevzular daha olgundur. Dil daha pürüzsüzdür.

Bugün arkadaşımızın beğenmediği gençler 30 sene evvel bugünkü eserleriyle ortaya çıksaydılar. Muhakkak ki birkaç düzine seneler onlara gökten inmiş edebiyat melekleri diye tapınacaklardı.

Fakat bugün bu olmuyor, bunun yerine bir sükün ve kayıtsızlık kaplanmış bulunuyor.

Bu da hakikattir. Sebebi de basittir.

Sanatkar mutlaka enbüsü bir şekilde en güzeli yapan değildir. En güzeli diye kıymet verilen eserin sahibidir.

Sanatkar kıymetini kendisi belki ıcat eder. Fakat ona bu sıfatı içinde verdiği kıymetler her zaman aynı şekilde, aynı ölçüde olmaz. O zaman enfüsü bir şekilde güzel sayılan sanatçıların kıymetleri arasında tezatlar başlar. Bu tezatlar bazan sanat adamlarını korkunç vaziyetlere kadar götürebilir.

Bizde böyle bir tezat hakikaten mevcuttur. Bu tezat bir uçurum halinde her gün bir hayli istidadi harcamaktadır.

İstidatlar için harcanıyor?

Hayat durmadan ilerliyor. Baş döndürücü bir süratle zevklerde, dünyayı görüşte değişimler oluyor. Hayatımızda bu değişimler o kadar çok ki ondan örnek olarak ortaya attığımız, ve evvelkilerden daha güzel olan eserler, evvelkilerinkine kadar kıymet alamıyor. Bunu tabii görmelidir.

Dünyâ, evvelki günkü dünyayı eden bir fikre, bir felsefeye göre görürlerdi. Onların estetik ölçülerini kendi hayatları tayin ederdi.

Halbuki bugünkü sanatkarın ölçüsünü hemen dünkü sanatkarın ölçüsünden farklı değil, fakat yaşasından otuz sene evvelki kariir ölçüsünden tamamen ayrı bir şeydir.

Bu itibarla sanat adamı bizde geride, hayattan daha geride adım attığı için enfüsü kıymetine rağmen sosyal bir değer halini alamıyor.

Sadri Etem

Düşürülen eşya fiyatları

Almanya ihracatın azalması dolayısıyla bazı tacirler tarafından, bir kısım eşya fiyatları düşürülmüştür.

Almanyanın yeni ithalât kararnameyi meriyete girdikten sonra vaziyet düzelecektir.

İstanbul ticaret odası, fiyatları düşürmek için zararlı tedbirelere baş vurulmasını ve kararnamenin beklenmesini alâkadar tacirlere tavsiye etmiştir.

ŞEHİRDE

Muhtelit mübadele komisyonu dünkü toplantısından sonra lâğvolundu

Yunan hükûmetinin, etabli rumların iade edilen mallarına karşılık komisyon emrine verdiği paradan artan 15 bin İngiliz meselesi hallolunmuş değildir

Muhtelit mübadele komisyonu dün akşam M. Holstadt'ın reisliği altında yaptığı son içtimadan sonra lâğvedilmiştir. Komisyonun lâğviyle Lozan muahedesinin doğurduğu ve Türk, Yunan hükûmetleri tarafından Milletler Cemiyetinin tensibiyle tayin edilen bitaraf azanın mürakabe ve hakemliğine havale edilmiş olan ahali mübadelesi ve bunların mallarının tasfiyesine ait işler kâmil halledilmiş oluyor.

Komisyonun evvelki gün yaptığı toplantıda, Yunan hükûmetinin, etabli Rumların iade edilen mallarına mukabil komisyon emrine verdiği paradan mütebaki 15 bin İngiliz lirasının Türkiye hükûmetine tevdi meselesi mevzuu bahs olmuştu. Yunan murahhas heyeti, Türkiye'nin bu hususta taahhüdünü tamamen ifa etmediğini ileri sürerek 15 bin İngiliz lirasının tevdiine itiraz etmişti. Bunun üzerine Türk murahhas heyeti reisi Şevki B. ameli ve makul bir tesviye sureti göstermiş ve bunun üzerine Yunan murahhas heyeti Atinadan sormadan buna muvafakat edemeyeceğini beyan ettiğinden meselenin müzakeresi düne bırakılmıştı.

Dün gece geç vakte kadar Atinadan bir cevap gelmemiş ve bu mesele muallakta kalmıştır. Maamafih bu hususun Türk ve Yunan murahhas heyetleri tarafından hususi surette tesviye edileceği ümit olunuyor.

Türk murahhas heyeti reisi Şevki Beyin bulduğu hal sureti bu on beş bin İngiliz lirasının bir bankaya tevdi edilmesi ve bilâhare müzakereler neticesinde hangi tarafın alması lâzım gelirse o tarafın almasıdır. Yunan murahhas heyetinin bunu kabul etmesi çok muhtemeldir.

Bitaraf aza, daha bir müddet şehrimizde kalacaklar ve komisyonun şimdiye kadar gördüğü işler hakkında bir rapor hazırlayacaklardır. Bu rapor Milletler Cemiyetine, Türk ve Yunan hükûmetlerine verilecektir. Mevcut evrak ve dosyaların bir kısmı Milletler Cemiyetine, bir kısmı An-

karaya ve bir kısmı da Atinaya gönderilecektir. Ankaraya gönderilecek evrakı tesellüm etmek üzere Hariciye Vekâleti memurlarından Hâmit By şehrimize gelmiştir.

Komisyonun tarihine bir bakış

Muhtelit mübadele komisyonu, Lozan muahedesine zeyledilen ahali mübadelesine ait, gene Lozanda Türkiye ile Yunanistan arada aktedilen mukavele mucibince teşekkül etmiştir.

Mukavelename mucibince komisyon, Milletler Cemiyeti tarafından tayin olunan ve harpte bitaraf kalan devletler tebaasından üç bitaraf azanın mürakabesi altında bulunmakta idi.

Komisyon ilk içtimasını 7 teşrinievvel 1923 tarihinde İspanyol Generali De Laranın reisliği altında

Nişanlanma

Cumhuriyet gazetesi sahip ve başmuharriri Yunus Nadi Beyin kızı Leylâ Hanımla Uşaki zade Halit Ziya Beyin oğlu Bülent Beyin nişan merasimi dün saat on yedide Perapalas salonunda yapılmıştır. Merasim güzel olmuş ve C. H. Fırkası kâtibi umumisî Recep Beyle şehrimizde bulunan bazı mebuslar ve şehrin tanınmış simaları hazır bulunmuşlardır.

Genç nişanlıları ve ailelerini tebrik ederiz.

Açık teşekkür

Çocuklarımız Leylâ ve Bülendün dün Perapalas otelinde kutlanan nişan merasimine lütfen iştirakle bize ifadesi müşkül bahtiyarlıklar veren pek çok dostlarımızın kıymetli huzurlarına sonsuz şükran hisleriyle mütehasşiken yurdun her yanından ve hattâ uzak diyarlardan diğer bir çok ehlibamızın saadet temennisini natik olarak göndermek lütfunda buldukları bir yığın telgraf ve mektup önünde bizi kime nasıl teşekkür edeceği mizde mütehayyir bırakmış çok büyük bir bahtiyarlık içinde kaldık. Hayatlarımızın hakikaten mes'ut olan bu hâdisesinde bize bu kadar yüksek kıymetli bir alâka gösteren bütün muhterem zatlara kalplerimizin en samimi heyecanlarına müteferafik teşekkürlerimizi bu açık satırlara tevdi ediyoruz.

Halit Ziya Uşakizade Yunus Nadi

da yapmıştır. Ahali mübadelesinden maksat, Anadolu'da bulunan Türk tebaası Rumların Yunanistan ve Yunanistanda bulunan Yunan tebaası Türk ve müslümanların da Türkiye'ye sevk edilmele-ri idi. Bundan yalnız İstanbulda etabli olan Rumlarla, Garbi Trakya'da etabli olan müslümanlar müstesna tutuluyordu.

Ahali mübadelesi; yüz binlerce insanın mallarını buldukları yerde bırakarak, bir daha geri dönmek üzere yabancı bir memlekete hicret etmeleri demek olduğundan bu komisyon, müşkil ve pek mühim insanî, içtimai bir vazife deruhte etmiş oluyordu.

Komisyon, önce Türkiye'deki Rumların Yunanistan ve Yunanistandaki müslümanların Türkiye'ye sevki ile meşgul olmuştur.

Bu iş zannedildiği kadar kolay olmamıştır. Komisyonun vazifesini güçleştiren bir mesele daha vardı ki o da Türkiye ile Yunanistan arasında bugünkü dostluğun henüz teessüs etmemiş olmasıydı. Umumî harbin ve ondan sonra İstiklâl harbinin doğurduğu pürüzlü işler, Türkiye Cumhuriyeti'nin Yunanistan'a karşı takip ettiği siyaset sayesinde yavaş yavaş tasfiye edilmiş, iki hükûmet arasında dostane münasebetler tesvüs etmiştir.

Komisyon Türk — Yunan dostluğunun teessüsüne kadar çok buhranlı devirler geçirmiş, çalışması, bazan felce uğramak tehlikelerine girmiştir.

Bununla beraber, komisyonun başında bulunan bitaraf azanın bazan Türk ve Yunan murahhasları arasında çıkan ihtilâflarını hal ve nokati nazar farklarını telif hususunda gösterdikleri hüsnü niyeti burada kaydetmek lâzımdır.

Komisyon üç sene kadar Atinada, ondan sonra da İstanbulda çalışmıştır.

Komisyon, 800 bin kadar müslüman ve Rumun hicretlerine nezaret etmiş ve bunların mallarının tasfiyesi için kararlar almış, on bir sene ve on bir gün vazife gördükten sonra tarihe karışmıştır.

İstanbul Himayei Hayvanat cemiyeti, bir senelik işlerine dair dikkate değer bir rapor çıkardı. Bu rapora göre, Cemiyetin yardım ve tedavi ettiği hayvanların yekünü pek kabarık. Cemiyet, sokağa atılan kedileri toplamaktadır. Bir senede cemiyetin tedavisini gören kimsesiz kedilerin sayısı 7.045 i bulmuştur. Bununla beraber şehir sokakları gene kedi doludur. Bereket versin ki, Himayei hayvanat cemiyetinin yetişemediği bu kedicilere ciğercilerin yardım eli uzanıyor.

Fransız teşkilâtı esasıyesi

5 Teşrinievvel 934 gecesi Fransız Başvekili bütün vatandaşlarına teşkilâtı esasıyelerinin ana hatlarından mühim noktaların değiştirilmesinin ne kadar zaruri sebeplere dayandığını ve bunun ne kadar lüzumlu bir yaşayış meselesi olduğunu, radyoda izah etti. Fransa gibi demokrasi prensipleri için acunla çalışmış ve bunun için çok büyük fedakârlıklar yapmış ve müthiş kasdökmiş olan bir memleketet bir kaç neslin düşünce ve tecrübe mahsulü olan prensiplerin değiştirilmesi teklifi hakikaten dikkatle ve ehemmiyetle takip edilecek bir hâdisedir. Başvekilin bu nutku Fransız muhitinde uzun uzadıya akisler yaptı. Her muhit bu nutku kendi görüş ve düşünüş tarzına göre incelemektedir. Başvekilin teklifinin Fransız milleti tarafından nasıl telakki edileceğini çok yakından anlıyacağız. Bir milletin iç varlığının kurulması ve işletilmesi o milletin birçok hususiyetleriyle alakası bulunduğu için bunda hâkim olan düşünüş üstünde durmuyacağız. Onur araştırılması bambaşka bir iş. Biz yapılmak istenilen yeni değişiklikleri demokrasi acununa kabul edilmiş umumî esaslarla münasebeti bulunması noktasından inceleyeceğiz. Fransız inkilâbının coşkun heyecanından doğan fransız demokrasi prensiplerinin bugün, yeni iktisadî ve içtimai şartlarla ve yeni düşünce sistemleriyle birbirine bağlı olan yeni cemiyetler tipine her hususta uygun olmalıyacağı gayet tabiidir. Demokrasinin asıl ruhu olan fikir hürriyeti; yurttaşlar arasında müsavet esası ve millet hakimiyeti prensiplerini korumak için değişiklikler yapmak iktiza ederdi. Başvekil bu teklifi yaparken milletine şöyle söylüyor:

“Siz nizam ve intizamla kargaşa-ılgı ve dedelerimiz tarafından kazanılan haklarla ve hürriyeti elinizde tutmakla onun büsbütün kaldırılmasını, yurttan süle ve cihanda sulh ile, dış muharebeyi doğuran ve davet eden, iç kavgaları seçmekte serbestsiniz” diyor.

Başvekil Başvekâlet makamına verilen hak ve salâhiyetlerin kâfi olduğunu ve bugünkü şartlar içinde hükûmetin istediği faaliyeti yapamadığını ve idarenin gençleştirilmesini ve daha kendi dahili vaziyetlerini alâkalanırdan bazı vaziyetlerden bahsetmiş-tir.

Staviski rezaleti ile diğer bazı sebeplerden doğan bu hareket tam zamanında yapılmıştır. Bu sakatlık ihtiyar kanunu esasilerin kuvvet muvazenesi fikrinden ileri gelmektedir. Eskiden mutlak bir nas gibi kabul edilen bu fikir, bundan hayli zaman evvel Profesör “Deguit” inin çok kuvvetli itirazlarıyla ilim sahasında sarsılmış ve bugün devlet ricali tarafından “iş” haline getirilmiştir. M. Dumerg başladığı bu hareketle her halde bir neticeye vasil olacaktır. İşte bu tarz hareketle insan varlığının derinliklerinden doğan demokrasinin yüksek esasları yaşayabilir.

Ben Fransız Başvekilinin nutkunu baştan başa büyük bir alâka ile okuduktan sonra bizim idare sistemimizin ne kadar sağlam temeller üzerine kurulduğunu ve bizim esaslarımızın ne kadar uyanıklık ve derin düşünce mahsulü olduğunu görerek Türk milli dehasının huzurunda bir kere daha eğildim ve gururlandım.

Necip Ali

Sütte ihtikâr mı?

Süt satıcıları ile müstahsiller arasında muvakkat bir anlaşma yapılmıştır.

İki tarafın muvakkat anlaşmasının halkın zararına olduğu söyleniyor. Son günlerde bazı sütçüler, mahallelerde perakende fiyatı 15 kuruştan 18 kuruşa çıkarmışlardır.

Belediye, ihtikâr mahiyetinde olan her hangi şekilde birleşmelere meydan vermemek için bu vaziyete müdahale edecektir.

Bir hatayı tashih

Baş makaleden devam

Biz bu satırları hüsnü niyetinden şüphe etmek istemediğimiz bir Türk gazetesinde görüncü hayret ettik. Hele bir taraftan Yunanistan kadar memleketimizi de alâkadar eden bir mesele hakkında bir Türk gazetecisinin bu kadar gafilâne yazı yazabileceğini hiç hatırmıza getirmezdik.

Bulgaristan bugün memnun değilmiş. Çünkü (Neully) muahedesi bu memlekete Akdenizde bir mahreç vermemiş. Bu işin hakikatı ise tamamen başka bir şekildedir: (Neully) muahedesi Bulgaristana Akdenizde mahreç vermeği taahhüt etmiştir. Bulgaristanın şikâyeti muahedenin mahreç meselesine dair olan maddesinin tatbik edilmediği davasından ibarettir. Bununla beraber bu maddenin tatbik edilmemesinin mesuliyeti gene doğrudan doğruya Bulgaristana aittir.

Zira (Neully) muahedesindeki mahreç meselesinin halli için Yunanistan bir çok defalar Bulgaristana tekliflerde bulunmuştur. Akdenizde Bulgaristan için bir serbest liman vermeğe kat'i olarak muvafakat ettiğini bildirmiştir. Halbuki Bulgarlar bu teklifi kabul etmemişler, bu suretle verilecek serbest limanla Bulgaristan arasında bir (koridor) da istemişlerdir. İşte Bulgaristana Akdenizde mahreç verilmemesinin hakiki sebebi, Bulgarların mahreç adı altında böyle bir takım ifratkâr iddialara kalkmış olmalarıdır.

Bulgarların bu türlü iddialarındaki ifratkârlığın derecesini anlamak için koridor meselesi etrafında Sofya gazetelerinin sık sık yazdıkları yazıları gözden geçirmek kâfidir. Zira Bulgaristanın istediği (koridor) hakikatte bütün Trakya topraklarıdır.

Nihayet Bulgarların Balkanlardaki iddiası, Akdenize bir mahreç işine münhasır olmadığı da malumdur. Diğer taraftan gene Bulgarların yüreklerinde halledilemez ve tatmin olunamaz bir Makedonya, daha sonra bir Dobrice meselesi de vardır. Hal böyle iken Bulgaristanın sadece ve herkesin anladığı manada bir Akdeniz mahreciyle tatmin edilebileceğini düşünmek büyük bir gafletten başka ne suretle ifade edilebilir?

Bulgaristanda bir ihtilâl ile bir hükümet değişmesi oldu. İktidar mevkiine diktatörlükle bir Gorgiyef hükümeti geldi. Bu hükümet zahirde Makedonya, Trakya komitelerini dağıttı. Fakat hiç bir vakit bu komitelerin davaları aleyhinde bulunmadı. Bilâkis o komitelerin şimdiye kadar gayri meşru yollardan varmak istedikleri maksatları benimser gibi bir vaziyet bile aldı. Son zamanlardaki rivayetlere rağmen bu vaziyetin hakiki bir anlaşma yolu olmadığı açıktır.

Umumî harpte Bulgaristanın silâh arkadaşı olan Türkiye bu memleketin felâketini her millettten daha iyi takdir eder. Fakat Bulgaristanın felâketten kurtulması için takip edilecek yolun istikameti onların takip ettikleri siyasetten tamamen başkadır. Balkanlarda hakiki bir sulh için bir tek çare vardır. Bu da dört Balkan devleti arasında imza edilen misakâ Bulgaristanın da iltihak ederek bir Balkan birliği vücuda getirilmesidir. O vakit yalnız Bulgaristanın mahreç meselesi değil,

ŞEHİRDE

Amerika birleşik hükûmetleri tebaasının zarar ve ziyanlarının tazmini

Belediyenin varidatı

Dahiliye Vekâleti birkanun lâyihası hazırladı

Dahiliye Vekâleti, belediye tarafından yeni varidat membarları açmak üzere vücuda getirilen projede bazı tadilat yapmış ve bir kanun lâyihası hazırlamıştır.

Lâyihanın, B. M. Meclisinin bu işi devresine yetiştirileceği söylenmektedir.

Projedeki değişiklikler dolayısıyla evvelce istenilen miktarda varidat elde edilemeyeceği, yeni resimler fazla varidatının ancak 500.000 lirayı bulacağı tahmin edilmektedir.

Eczanelerin saat 21 de kapatılması isteniliyor

Pratik Farmakoloğlar Cemiyeti Sıhhiye Vekâletine istida ile müracaat ederek, eczahanelerde çalışanların çoğunu Pratik Farmakoloğların teşkil etmekte bulunduğunu bildirmiş, bunların her gün mütemadiyen en az 14 ye ekseriya 18 saat çalışmanın kendileri için tehlikeli olabileceğine işaret etmiş ve eczahanelerin — nöbetçi eczahaneler müstesna — akşamları saat 21 de kapatılmasını istemiştir.

Vekâlet istidayı belediye daimî encümenine havale etmiştir.

Cumhuriyet bayramına hazırlık

Cumhuriyet bayramının parlak bir şekilde kutlanması için şehrimizde yapılmakta olan hazırlıklara daha büyük bir hız verilmiştir.

Belediye ve muhtelif müesseseler tarafından şehrin muhtelif mntakalarında taklar yapılmaya başlanmıştır.

İstanbul esnafının, bu sene de Cumhuriyet bayramına, zümre zümre ayrılarak temsili bir şekilde iştirak etmesi esas itibariyle kararlaştırılmıştır.

Balık fiyatları yüksek

Bu yıl şehrimizde balık az çıkmaktadır. Bu yüzden fiatlarda geçen seneye nazaran fazlalık vardır. Kılıç geçen sene bu mevsimde toptan 20 — 25 kuruş arasında satılmışken bu sene kilosu 40—50 arasında satılmaktadır. Palamutun çifti de 15 — 17 kuruş arasındadır.

Geçen sene pek fazla lüfer çıkmışken bu sene henüz lüfer tutulamamıştır.

Buğday ihracatımız

Hasat mevsimindenberi memleketimizden harice mühim miktarda buğday ihraç edilmiştir. Bu işle uğraşanların verdikleri izahata göre, son hafta içerisinde harice gönderilen buğdayın miktarı 1500 tondur.

bütün Makedonya ve Dobrice meseleleri, bütün ekalliyet ve ekseriyet işleri de Balkan birliği esasları dairesinde halledilmiş olacaktır. O vakit muhtelif Balkan memleketleri arasındaki hudutlar ancak idarî birer hat haline girecektir.

Mehmet ASIM

Mesele sulhen halledilecek

Türkiye — Amerika arasında yeni bir mukavele yapılması kararlaştırıldı

Umumî harp sırasında Türkiye malları zapt ve musadere edilen Amerika Birleşik hükûmetleri tebaasının zarar ve ziyanlarının tazmini meselesini müzakere etmekte olan, Türkiye namına Sofya sefiri Şevki Beyin ve Amerika Birleşik hükûmetleri namına Profesör Mister Nielsenin reislikleri altındaki komisyon, zarar ve ziyan istiyen Amerika tebaasına muayyen bir para vermek suretile meselenin sulhen hallini tavsiye etmiştir.

Türkiye ve Amerika hükûmetleri komisyonun bu teklifini kabul etmişlerdir. Bu hususta iki hükûmet arasında aktedilecek mukavele metni Şevki Beyle Profesör Nielsen arasında tesbit edilmektedir.

Muahede bir iki maddeden ibaret olacak ve Amerikan tebaasına verilecek paranın miktarı mukavelede tasrih edilecektir.

Mukavele Ankarada imza edileceğinden Şevki Bey ve Profesör Nielsen 24 teşrinievvelde şehrimizden Ankaraya gideceklerdir. O zamana kadar Hariciye Vekili Tefvik Rüşti Beyin de Ankaraya dönmesi ümit edilmektedir.

POLİS

Boğulanlardan beş ceset daha bulundu

Heybeliada açıklarındaki motor kazasında boğulanlardan şimdiye kadar ancak 13 ünün nâşi bulunabilmişti.

Kaza günündenberi yapılan araştırmalar neticesinde dün de beş ceset bulunmuştur. Bunlardan üçü Heybeliada önlerinden çıkarılmıştır. Birinin Mustafa oğlu İzzet, diğerinin Kadıköyünde oturan İsmail olduğu anlaşılmış, üçüncüsünün hüviyeti şimdilik meçhul kalmıştır. Diğer iki cesete Büyükada önlerinde raslanılmıştır. Bunlardan biri altmış yaşında bir ihtiyardır.

Denizde henüz bulunamayan on beş ceset vardır.

Bir otobüs direğe çarptı

Soför Mahmudun idaresindeki Sirkeci — Bakırköy otobüsü Etyemezde, önüne çıkan çocuğu ezmemek isterken tramvay direğine çarpmıştır. Çarpış şiddetli olmuş, otobüsün ön kısmı kâmilan parçalanmış, otobüste bulunan yolculardan Kemal efendinin kolu kırılmış, diğer üç yolcu da muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır.

Halıcı oğlunda bir ev yandı

Evvelki gece saat yirmi üçte Halıcıoğlunda bir yangın olmuştur. Yangın Sahak Mesrup efendinin evinden çıkmış ve ev tamamıyla yandıktan sonra söndürüle-

Söz derleme

Ali Canip Bey komitelerin faaliyetini anlatıyor

Türk Dili Tetkik Cemiyeti başkan vekili Ali Canip Bey, söz derleme komitelerinin faaliyeti hakkında şu izahatı vermektedir:

— "Bu sene 350 kadar yazma eserle bazı basma kitaplar yenden taranacaktır. Bunlar taranırken her birinden ibare halinde misaller de alınacaktır.

Gözden geçirilecek eserler yalnız edebiyat değil, tıp, felsefe ve diğer muhtelif ilimlere mütealliktir. Bunlar, mütehasıs zevata tevdi olunacaktır.

Bunun için 60 kişilik bir liste hazırlanmıştır. Vazife alanlar arasında üniversite profesörleri ve muallimler de vardır..

Cadde ortasında namaz kılan adam

Dün öğle üzeri Şehzadebaşı da bir hâdise olmuştur: Edirnekapıda Sultanhamam mahallesinde oturan otuz beş yaşlarında Tahsin efendinin, dün tramvay ve otomobillerin geçtiği caddenin ortasında namaz kıldığı görülmüştür. Bu adam, korna seslerine, tramvay çanlarına hiç ehemmiyet vermiyerek dört rekât namaz kılmış ve selâm verdikten sonra:

— Neye acele ediyorsunuz? Ben Allahın sesine her yerde uyurum! Nerde ezan sesi duyarsam orada namaz kılarım, namaz bitmeden bir yere gitmem... demiştir.

Biraz sonra oradan geçen bir polis memuru, Tahsin efendiye, namazını camide kılmasını söylemiştir. Tahsin efendinin akıl hastası olduğu anlaşılmıştır.

Elektrik ve Tramvay şirket müdürü Avrupaya gitti

Elektrik ve tramvay şirketi müdürü M. Hanses Avrupaya gitmiştir. Şirket müdürü, Belçikada ve Pariste lüzum gelenlerle şirketi alâkadar eden meseleler üzerinde görüşeceğini, seyahatinin beş veya on gün süreceğini söylemiştir.

bilmiştir.

Yangının neden çıktığı henüz kat'i surette anlaşılamamıştır. Polis tahkikata başlamıştır.

Şüpheli bir ölüm

Dün Kemerburgazda köylüler bir adamın baygın bir halde yerde yattığını görek derhal jandarmaya haber vermişlerdir.

Jandarma, baygın bir halde bulunan bu adamı Cerrahpaşa hastahaneye kaldırılmıştır. Hasta dün ölmüştür. Müddeiumumilik bunun rek cesedi morga kaldırmıştır.

60 numara bir kaza geçirdi

İki gün evvel Şirketi Hayriyenin 60 No. vapuru Sarıyerle Yenimahalle arasında, yanlış bir manevra yüzünden sahile fazla sokulmuş ve pervanelerinden biri, denizin sathına yakın olan bir taşlığa çarparak kırılmış, diğer pervanesi de eğrilerek tamire muhtaç bir hale gelmiştir.

Suriyede

İskendrun sancakını Araplaştırmış cacklarmış!

Suriyeden 13 tarihiyle bildirildiği Suriye hükûmeti İskenderun sancağında Türk propagandasının (Suriye) gittiğini ve mntakada Arapların çok zayıf bir mevkie düştüğünü nazarı dikkate alarak sancak komitelerine üç Arap muallimini dermeğe ve sancak Türklerinde genci hükûmet hesabına Şam Üni sitesinde okutmağa karar vermiştir.

Bu karara sebep, son günlerde matbuatın yaptıkları yaygınlarıdır. Bu gazeteler, Türkiye hükûmeti sancaktan Türkiyeye giden Türk öğrencilerin Türkiye hükûmeti tarafından bedava okutulacakları sancağa edildiklerini ve propagandanın da gençler tarafından yapıldığını iddia ederek, hükûmeti kayıtsızlıkla Arap harsının sancakta inkişafına ışmamakla itham etmekte idiler. Araplar, hükûmet bu karar verince göz önüne alarak böyle bir karar vermiştir.

Fakat bu karara rağmen şimdiki kadar sancaktan tek bir Türk talebesi Şama gelmemiştir. Bu hal de gösteriyor ki, her ne yapılsa yapılsa, sancak Türkleri ana vatana ve öz dillerine karşı çok kıskançtırlar.

Ali komiser Dö Martelin anstazın süratle Paristen Suriyeye dönceceği dair çıkan haberler teyyüt etmiştir. Mumaileyhin ancak ay sonuna dönüşüne Suriyeye geleceği söylenmekte ise de Marsilyadaki son suikast hâdisesinin kontun hareketini geciktireceği sanılmaktadır. Şirmi her şeyden önce Martelin buraya döncesine bağlı halde beklemektedir.

Vatani fırka namına Fransız hükûmetiyle anlaşmak ve bugünkü görev meşru bir teşekkül olduğunu, Paristonun itimadını haiz olmanın kabinenin halk tarafından hiç te görülmediğini anlatmak üzere Paris'ten gelen Cemil Mürdem Beyin Marsilyaya ulaştığına dair haber gelmiştir.

Evvelce fırka namına dört kişilik mürekkep bir heyetin Parise gitmesi kararlaştırılmışken, Cemil Mürdem Beyin başına gitmesi ve İbrahim nano Beyin bu hususta her hangi bir beyanat vermektan istinkâf eylemesi vataniler arasında kat'i bir ikiligin retii sayılmaktadır.

Müfrit Cenup vatanilerinin önder olan Hanano Bey, Fransızlarla anlaşmak için onların ayağına gitmek te raftarı değildir.

Onun fikrine göre, Fransız vatanilerle anlaşmaya mecburdur. Bu itibarla vataniler değil, Fransızların vatanilerin ayağına gelmesi lâzımdır. Hem milli birliği ihtiva eden her hangi bir anlaşmanın imkânı yoktur.

Cemil Mürdem Beyin Pariste sıl karşılanacağını ve işini başarıp şarmıyacağını pek yakında göreceğiz. Ancak Cemil Mürdem Bey, bütün vatanileri değil, yalnız Şam mutedil vatanilerini temsil etmektedir.

İskendrun'a hususî idare verilecek mi?

Beirut 13 — Fevkalâde komiser Kont Dömartel Pariste Suriye işleri için alâkalı makamlarla temasta bulunduğuna dair haberler gelmektedir.

Komiser ayın on beşinde Paristen ayrılacağı mukarrerken Hariciye Nazırı M. Bartonun ölümü dolayısıyla hareketini bir müddet tehir etmiştir.

Kont Dömartelin ay sonunda Ankaraya nevrete gideceği ve oradan Ankaraya yoliyle Suriyeye dönceceği tekkârur emmiş gibidir. Siyasi mehafil komiserinin bu ziyaretlerinden sonra müstakel kenderun sancağı işinin Suriye ve Lübnanda niyabeten iade edileceği hakkında çıkarılan sözlerin katiyen doğrulanacağı kanaatinde dir.

Cemil Mürdem Bey riyasetinde vataniler tarafından Fransa ile anlaşma için temin için gönderilen heyetten bir nüvz doğru bir haber gelmemiştir. Yalnız Suriye işleriyle meşgul bir vatanilerin ifadesine atfen Elahali gazetesi bu sebebsün müsbet bir netice vermiş olduğunu yazmaktadır.

BABİL ve PERSEPOLİS SARAYLARINDA

DÂRÂN VE İSKENDER

TEFRİKA No: 60

YAZAN: İSHAK FERDİ

Mısırlılar "Taspa,, yı Menfis kapisında karşılamışlardı

Mısır saltanatı yıkıldıktan sonra, eski Mısır halkının ihtişam ve debdebesinden eser kalmamıştı. Nil boyundaki yerliler İranilere silâhlarını çevirmişlerdi

(Taspa) Mısırdaki

İranın yardımcı ordusu şehrin kapılarında binlerce karşılayıcı tarafından selâmlanıyordu. Taspa beyaz bir ata binmiş ve yanındaki zabitlerle ordunun önüne geçmişti.

İranın Mısır valisi o günlerde Menfis şehrinde oturuyordu. Taspa'nın geldiğini haber alınca maiyet burazancılarını şehrin büyük kapısına göndermişti.

Mısır valisi, Dârânın yeğeni Prensi, Taspayı karşılamaya çıkmamıştı.

Dârânın yeğeni, Mısıra gelen yardımcı kumandanın nihayet bir haberi vardı.

Prens maiyetinde de Taspa Dârânın değerli kumandanları vardı. Dârânın yeğeni Mısır kumandanından ziyade asker istemişti. Taspa Menfise getirdiği askeri bıraktıktan sonra, Mısırdan çıkıp gitse, Prensi daha ziyade memnun olacaktı.

Maamafih Taspa Mısırdan kolay kolay bir tarafa gidemeyecek kadar kabilelerle doğuşmek ve onları yola getirmek lâzımdı. Bu kabileler vahşet ve sefalet içinde yaşadıkları Dârânın yeğeni buralardaki insanlara medeniyet ve refah götürmeyi lüzumsuz addetmişti.

Mısır saltanatı yıkıldıktan sonra, eski Mısır halkının ihtişam ve debdebesinden de eser kalmamıştı.

Bu havalideki yerliler hâlâ eskimiş gibi kireç ve tuğladan yapılmış evlerde yaşıyorlardı.

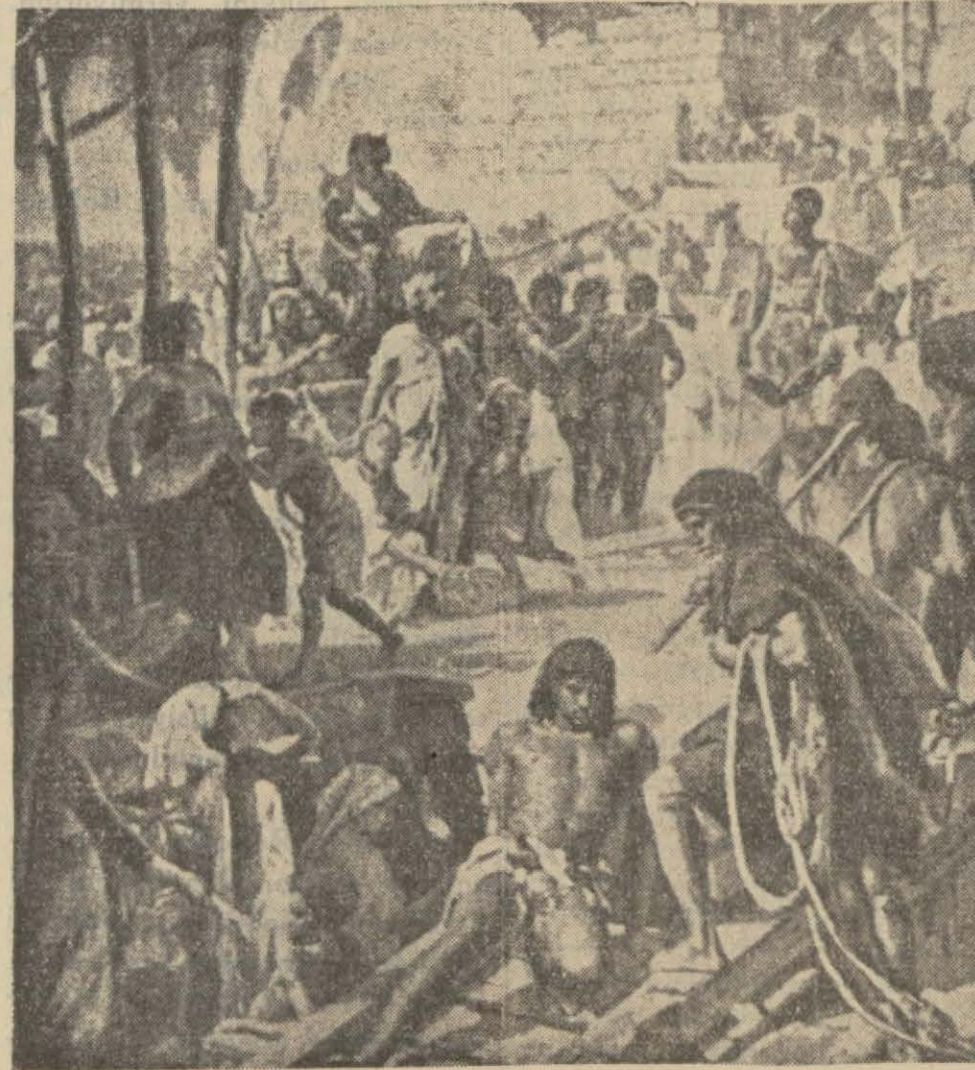
İçeri Nil boylarındaki Mısırlıların idaresi altına girmek istemiyorlardı.

Böyle olmakla beraber bütün evlerinde göze çarpacak kıyafetli bir eşyaya tesadüf edilmezden, bçaktan, saz veya ot ile ömeğe mahsus iki değirmen taşından, bir kaç tahta sandık ve istiktar başka eşyaları yoktu. Her evin eşyası diğerine benzerdi. Çarsonra bir kaç renge boyanırdı.

Bu havalideki Mısırlılar sarı rengi çok severlerdi.

Çanak ve çömleklerin üzerine kırmızı ve sarı çizgilerle çiçek, kayık resimleri yaparlardı.

Evlerindeki duvarları da bu resimlerle süslemeyi severlerdi. Erkekleri çıplak denecek kadar akasından zadedân omuzlarına bir parç postekisi atmak veya peştamal tarzında bellerine bağlamak suretiyle ayırt edilirdi. Vücutla-

Mısır halkı, Firavunlar devrinde çok daha ağır şerait altında yaşarlardı. Bir taraftan Ehramlara sırtlarıyla taş taşırlar, diğer taraftan da yol yapmağa çalışırlardı.

İç yağ ve zeytin yağı sürerler ve yüzlerini dövmelerle süslerlerdi. Dövmeye âdeti İranilerden sonra zadedân sınıfından hemen tamamiyle denecek kadar kalkmışsa da, halk arasında hem dövme, hem de gözler sürme çekme âdeti devam etmekteydi. Herkes kaş ve kirpiklerini boyamadan sokağa çıkmazdı.

İraniler Mısırı işgal ettikten sonra, zadedân arasında posteki sarmak âdeti yerine beyaz peştamal ile bellerini örtmek âdeti tamim etmişti. Beyaz peştamal takma âdetine rahipler de itina ederlerdi. Bilhassa sokağa çıkan rahipler beyaz uzun bir elbise giyerlerdi. Kadınların elbisesi erkeklerinki kadar karışık değildi. Kadınlar ketenden dar bir eteklik giyerler, memelerini kısmen kapayarak uçlarını omuzlarına asarlardı. Kollarına ve boyunlarına taktıkları çakmak taşı, fildişi, çakıl taşı bilezik ve gerdanlıklar çok iptidai olmakla beraber, kadınların en değerli süslerinden sayılırdı.

Erkekler odundan bir gürs, bir kılıç, ucu çakmak taşı veya kemikli yay, ok ve mızrak kullanırlardı.

Mısırlılar çok eski devirlerden beri bakır, tunç ve demirden yapılan eşyaya kıymet verirdiler. Göğüslerinde, boyunlarında süs ve silâh namına ne varsa hepsi bu maddenlerden yapılırdı.

Tahta ve taş silâhlar yalnız avda kullanılır, tunç ve demir kısmı harpler için saklanırdı.

Eski Mısırlılar balık ve av etlerinden başka bir şey yemezlerdi. En çok yedikleri av etleri de yaban boğası, ceylan ve keçiden ibaretti. Tarlalara buğday, arpa, darı ekilir ve merkep, koyun, keçi,

öküz ve domuz ehli hayvanlar arasında kullanılırdı.

İranilerin gözü önünde bulutlara doğru uzanmış duran ehramlar vaktile Firavunların eserleri tarafından yaptırılmıştı.

Dârânın yeğeni esirlere yol yaptırırken, halk mabetlere koşarak eski Mısır mabutlarından merhamet ve himaye dilerlerdi.

Mısır valisi yerlilerin şikâyetlerine kulak vermezdi. İraniler anlamışlardı ki, Mısır halkı Firavunlar devrinde çok daha ağır şerait altında yaşarlardı. O vakit hem ehramlarda çalışırlar, hem de yol inşaatında sırtlarıyla taş ve kum taşırlardı.

(Nil) boyundaki kabileler bu işkenceli hayatı ne çabuk unutmışlardı?

Mısır Prensi, Taspayı yeni vaziyet hakkında izahat verirken:

— "Ben onlara yepyeni bir medeniyet getirdim.. Kümes gibi basık tavanlı evlerine birer pencere açtırdım. Sırtlarına beyaz elbiseler giydirdim.. Her gün geçecekleri sokakları yaptırtdım.. Onlara yemek yemelerini öğrettim.. Memelekelerini sefalet ve yoksulluktan kurtardım.. Tarlalarını ekirdim.. Zahire anbarlarını doldurdum. Bunlara mukabil, ne yazık ki, onlar bana silâhlarını çevirdiler.. İsyan ettiler!.. Demişti.

(Devamı var)

Antalyada muz yetiştirilecek

Ziraat Vekâleti hesabına Antalya'da tecrübeler yapmakta olan mütehassıs M. Tengal, Antalya bahçelerinin bir iki sene içinde muz yetiştirmeğe müsait bir hale getirileceği neticesine varmıştır.

VAKIT in Tefrikası: 83

Ölüme Susayan Gönül

Yazan: Selâmi İzzet

Doktor Cemil, Cavidin cidden meyus, müteessir tavrını görünce karşısındaki adamın bizzat Celil olduğuna şüphe etmedi.

— Sizde eseri kalmıyan eski hatıraları canlandırmanın sırası olmadığını biliyorum. Maamafih Nesrin hanımın hatırasına herhalde hürmetkâr kaldığınızda eminim.

Cavidin aradığı fırsat ayağına gelmişti. Doktorun hemen yanına oturdu:

— Elbette.

— Esasen Dilferip hanımefendiye yazdığınız mektup ta buna delildir.

Cavit biraz şaşıtı:

"Garip şey, bu mektup bu adamın el'ne nasıl geçti?,"

Doktor devam etti:

— Size gelmeme de bu mektup sebep oldu. Bu mektuptan cesaret aldım.. Bu mektuptan tesadüfen bahsettiler de.

Adamcağız kekeliyor, asıl maksadı ziyaretini açabilmek için girizgâh yapıyordu.

Cavit bunu farkettiler ve ona kolaylık gösterdi:

— Ben Rıdvan beyefendi ailesine karşı hürmetkârım.. Filvaki hayat hissiyat üzerinde çok müessir oluyor. Hissiyatı değiştiriyor.. Meselâ bir zaman aşk olan muhabbet, birkaç zaman sonra samimi bir arkadaşlık muhabbeti oluyor.

Doktor Cemil geniş bir nefes aldı.

— Sizin asil, necip bir zat olduğunuza şüphem yoktu. Son sözleriniz içimi biraz daha rahat ettirdi. Size Rıdvan beyden bahsedeceğim.

Cavit kaşlarını çatı:

— Ne münasebetle!

— Bir zamanlar dürüst, sözünün ehli olan Rıdvan Bey, bugün bambaşka bir adam oldu. Ne evini düşünüyor, ne karısını, ne de kızını..

— Rıdvan bey ha!

— Mahvoldu. On parasız kaldı. İsmi de şerefini de lekeledi.

— Garip şey.. Bu hale nasıl düştü?

— Onu bu hale damadı soktu.

— Damadı kimdir?

— Feyyaz Bey.

Cavit sev'niçten haykırmamak için kendini güç zaptetti.. Gülümsemesini kaşlarını biraz daha çatarak, gözlerini açarak kesti.

— Ebülcenap Feyyaz Bey öyle mi?

— Evet. İşte o adam.. Herhalde o adamı sevmediğinize eminim. Bu sizin için bir fırsattır..

Cavidin gözleri gayri ihtiyari parladı:

— Doğru beyefendi. O adam bana çok çekti.. Fakat artık ona hiç bir şey yapamam, çünkü Nesrin hanım onun ismini taşıyor.

— Evet, fakat ağır, ezici bir yük gibi taşıyor.. Nesrini evlenmeğe nasıl razı ettiğini bir türlü anlayamadım. Fakat o adamdan nefret ettiğine katiyen eminim.. O adam hem Nesrini, hem de ailesini mahvetti. Ocağma incir dikti.

Doktor Cemilin kini kabarıyor, daha coşkun devam ediyordu:

— Evet, Rıdvanın başına gelen felâketi o getirdi. Kırk yıllık namusunu, şerefini o mahvetti.. Bir

kaçakçı şebekesinin başına getirdi.. Onun isminden, şöhretinden istifade etmesini bildi.. Onlar kaçakçı ve dolandırıcı.. Dünyayı dolandırdılar. Para çektiler. Bir gün bütün bu borçlar Rıdvanın üstüne yıkılacak..

— Fena.. Dolandırıcılık cürmü ile hapsedilir.

— Muhakkak.. On sene yatar.

— Facia..

— Çünkü yaptıkları yalnız dolandırıcılık değil, aynı zamanda sahtekârlık. Bir iki bankanın sahte çeki benim elime geçti. Bçeklerde Rıdvanın imzası var

— Vaziyeti vahim.

Doktor başını salladı:

— Zannettiğinizden de vahim. Eğer Rıdvanın başına bu felâketler gelirse, karısıyla kızı ölür..

Ve sonra sordu:

— Onları kurtarmağa çalışırsanız değil mi? Bu hususta size güvenebilir miyim?

— Bana mı?

— Evet. Rıdvan acayip, serseri bir kadına tutuldu. Bu felâketlere o kadın onu teşvik etti. Onu bu kadının pençesinden kimse kurtaramıyor.

— Kadınlar en tehlikeli mahlûklardır.

Karısı henüz ölen bir adamın ağzından çıkan bu garip hükmün bereket versin doktor farkına varmadı.

— Bu kadını yalvarmakla mı olur, tehditle mi olur, neyle olursa olsun, ne pahasına olursa olsun yola getirmek elzem.. Bu işi bizzat ben yapmağı düşündüm. Fakat yapamazdım. Bir kere ihtiyarım, sonra Feyyaz beni tanıy. O kadımla görüştüğümü götürse şüphelenir..

Cavit gülümsedi:

— Beni tanımaz, ben ihtiyar da değilim.

— Tamam.. Ben de Dilferip hanıma ümit verirken sizi düşünmüştüm.

— Olur. İyi düşünmüşsünüz.

— Demek razı oluyorsunuz?

— Elbette.. Ben o Feyyaz denen adama gösteririm.

Doktor bu anı sevince biraz şaşıtı. Ve Cavit onu daha da şaşırttı:

— Güzel kadınmış değil mi?

— Fevkalâde güzel.. Habeş miş.

— Mükemmel.. Habeşlere bayılırım.

Doktorun gözleri dört açılmıştı. Cavit soruyordu:

— İsmi nedir?

— Şikita.

— Ama da isim.

— Babası buralardan kaçan bir serseri..

— Kaç yaşında?

— Ok genç.. Henüz gonca?

— Ne koncası?..

— Gül koncesı..

— Adresi?

— Kolay?

— Şimdi gitsem bulabilir miyim?

— Evet ama..

— Nerede oturduğunu söyleyiniz.

Doktor adresi verdi. Vavut bir kâğıda yazdı, cebine koydu. Sonra doktorun iki elini tutup sıkı:

(Devamı var)

Ispartada iki saat

Halıcılık ve gülyağcılık millî bankalar tarafından idara ediliyor

Isparta iplik fabrikası

Isparta, (Hususi) — Isparta, denilince en evvel akla gelen şey halıcılık ve gül yağcılığıdır. Burada yapılan halı ve gül yağları dünyanın her tarafında tanınmış ve şöret almıştır. Bir zamanlar bu iki madde vilâyetin mühim bir vardiye kaynağı olmuşken son zamanlarda fiyatların düşmesi ve bir takım mutavassıtların da hileye kalkışması bütün bütün piyasayı berbat etmiştir. Bereket versin ki hükümetimizin tedbirleri imdadına yetişmiştir, bu iki madde üzerinde bundan sonra bir kalkınma husule gelmesi ümit ediliyor. Hükümetimiz tarafından verilen karar üzerine millî bankalarımız bu iki maddeyi doğrudan doğruya kendileri idare eylemeğe başlamıştır.

Evvelce halılara hileler karıştırılarak umumun rağbetini kıranlara ve fena halılar yaparak piyasaya çıkarılmalara bundan sonra meydan vermemek için iplik fabrikasının idaresini Sumer bank kendi üzerine almıştır. Bu fabrikada iplikler yapılarak boyanır, tüccarlara satılır, onlar da evlerdeki tezgâhlara dağıtırlar. Halılar dokunduktan sonra tekrar fabrikaya gelir. Evvelâ yıkanır, sonra kurutulur, kırkılır, ütülenir ve temizlenir. Sonra ticaret odası Ekspert heyeti tarafından muayene edilir, soğuk damgalar konur, sahiplerine teslim olunur.

Şehirde (1600) kadar halı tezgâhi vardır. Beher tezgâh vasatî beş kişiyi işgal eylediğinden memleket nüfusunun hemen yarısı bu yüzden geçinmektedirler. Boyaların has olması desenlerin iyi seçilmesi yüzünden Isparta halıları çok rağbet kazanmıştır. Boyalar kâmilan istim boyasıdır. İpliğin yüzde 85 i yapağı ve yüzde 15 i yün ve tiftik olarak intihap edilir. Tabakane kırkıntısın yünler buraya giremez. Halılar 8 buçuk santim genişlikte 22 sıra pamuk iplik ve 8 buçuk santim uzunlukta 28 düğüm bulunmak üzere imal olunurlar.

Halılar istandarize edildikten sonra kenardaki beyaz saçaklar üzerine soğuk aliminyum damgalar vurulmaktadır. Bazı hilekârlar halılarını sattıktan sonra aladama: (Artık bunların size lüzumu kalmadı!) diyerek bu damgaları koparıp kalitesi düşük halılara yapıştırmak suretiyle müşterileri işgal etmektedirler. Fabrika idaresi, halkın bu damgalara dikkat ederek aldanmamalarını rica etmektedir.

Köylülerimize bir örnek..

Babaeski (Millî gazete) — Evvelki gün, ötedenberi faaliyeti ve umranı söylenen Kırıkmsa köyüne gittim. Kırıkmsa köyü Lüleburgazla Babaeski kazaları hududu üzerinde ve Lüleburgaza tabii 200 hanelik büyükçe bir köydür. Bu köy halkı Pomaktır. Fakat senelerdenberi hiç bir teşvik ve tahrike hacet kalmadan aralarında yaptıkları bir aht üzerine hemen hemen yirmi beş senedir Bulgarca konuşmayı terk etmişlerdir. Bugün bu ahtın neticesi olarak 20 — 25 yaşındaki kadın erkek gençlerin hiç biri Bulgarca bilmiyorlar.

Köylü geçen sene sırf kendi çalışmaları ve kendi malzemeleri ile Maarif Vekâletinin nümunesine uygun beş sınıflı kârgir bir mektep yapmışlardır. Mektebin ustası, gene kendilerinden Ahmet ustadır.

Mektebe bu sene 189 muhtelit talebe kaydedilmiş ve mektebin müdürlüğü İsmet H. namında bir genç muallimle Sabri ve Salim isminde İstanbul muallim mektebinin bu sene mezunlarından iki muallim beyin idaresine verilmiş ve bu üç genç elinde Kırıkmsa çocukları çok istifade edeceklerdir.

Köyde nazarı dikkatimi celbeden bir şey oldu: Bugün bir çok vilâyet merkezleri ile kazalarda bile olmadı halde bu köyün bütün kenar ve orta sokak ve caddeleleri kırma taşla şose olarak tanzim edilmiştir. Kasabalarda evimize gidinceye kadar çamur içinde kalırken bu köyde oturanlar köyünde çamur görmüyorlar demektir.

Köyün muhtarı Mustafa Efendi ve arkadaşları Kara Hasan ağa ve Halil İbrahim Efendiler köyün ihtiyacı için çok çalışmaktadırlar. Bu sene için suya çok muhtaç olan köylere arteziyen usulüyle su getirmeği karara alıp müteahhidine tevdi etmişlerdir.

Esasen şirin olan Kırıkmsa ehil ellerde bir kat daha güzelleşmiştir. Bu köy, umranı dolayısıyla Trakya köylere nümune olabilmekle beraber Trakya ve bilhassa Babaeski, Burgaz, Hayrabolu kazaları köylerinde çok bulunan ve ahali Pomaklardan ibaret olan Mandıra, Pehlivan köyü, Çerkes müslik gibi köylere de Kırıkmsa köyünü ana Türk lisanına olan sevgi itibarıyla nümune olarak gösterebiliriz.

1935 beşinci izmir panayırı

Izmir — Beynelmîlel 1935 beşinci İzmir panayırı bu senekinden daha parlak bir şekilde açılacaktır. Şimdiden hazırlıklara başlanmıştır. İkinci teşrinin ilk haftasında panayır komitesi toplanacaktır. Bu sene panayır zamanında limanımıza seyyah vapurlarının uğramasını temin için Turist acentalarına ve klüplerine mektuplar gönderilecektir.

Türk Ofis tarafından gerek panayıra, gerekse muhtelif mahsullerimize ait broşürler; bastırılacak ve dünyanın her tarafındaki ticaret müesseselerine gönderilecektir.

Türkiyenin Muvaffakiyetleri

Amerika elçisi görüşlerini anlatıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

hal anlamışsınızdır. İstanbul'a girer girmez Boğaziçinin romantik ve sihirli cazibesine tutulur ve bu şehrin haşmetini anlırsınız. İstanbulun paha biçilmez koleksiyonlarını ziyaret ve harikulâde mimari abidelerini seyretmek için saatlerce, günlerce, hattâ haftalarca gezersiniz. Bununla beraber Türkiye'yi ziyarete gelen âlelâde bir seyyah, gördüğü maddelerle o derece meşgul olur ki, en ehemmiyetli telâkki ettiği şeyeye dikkat etmez. O da: Türkiye'nin Cumhuriyet idaresidir. Büyük bir adamın — çünkü Mustafa Kemal büyük bir adamdır ve tarihte de daima büyük bir adam olarak yaşayacaktır — kıymetli liderliği altında, bu devletin cumhuriyet idaresi kurulmuştur. Başta bu lunanlar bu idareyi o kadar esaslı bir surette ilerletmektedirler ki âtiye ait bütün mesuliyetleri çekinmeden üzerlerine alabilirler. Gazinin bugün etrafını çeviren muktedir arkadaşları dünyadan çekildikleri zaman, arkalarında bırakacakları halk kütlesi o yükü ve bu müesseseleri matlûp şekilde yürütecek iktidarla mücehhez olacaktır.

İstanbulu ziyarete gelen kimseler, Ankaraya kadar uzanacak olurlarsa hayretler içinde kalacaklardır. Bir kaç senelik bir zaman içinde ne kadar mükemmel bir şehir yapıldığını görecektirler. Bu terakki bizim garp şehirlerimizde bir kaç sene evvel gösterilen harikulâdelikleri andırıyor. Ziyaretçilerin görecekları şeyler karşısında takdirden başka bir his beslemeyecekleri muhakkaktır; fakat belki de hükümet merkezinin "Şehirlerin Kraliçesi", ve "Allahın yarattığı şehir", isimleriyle maruf olan İstanbulun kaldırılarak Ankaraya taşınmasının sebeplerini anlamayacaklardır. Lâkin bu meseleyi tetkik edecek olurlarsa, bunun halledilmesi lâzım gelen siyasi bir cephesi olduğunu görecektirler.

Türk devletinin inkişafı için Türkiye halkını siyasi sahada karşılaştırabilmek maksadıyla büyük bir yaratıcı gayretin gösterilmesi lâzımdır.

Türkiyeye gelen ecnebler ziraatle çok alâkadar olmaktadırlar. Nufusun çoğunu çiftçilerin teşkil ettiğini, toprak mahsulünün halkı ancak işe edebilecek miktarda olduğunu ve fenni idare ile halkın yaşayış standardını yükseltmeğe çalışıldığını görüyorlar. Bu gibi fenni idare sistemleri filhakika çok iyi şeylerdir; fakat Türkiye halkını yükseltmek gayretiyle bu idareyi tatbikat sahasında da tatbik etmek lâzımdır.

Türkiyeye gelen ecnebler tahsil ve terbiye sistemiyle de çok alâkadarlardır. Hükümetin cehalete karşı mücadele açtığını ve eski Türk harflerinin yerlerini lâtîn harflerine bıraktığını görürler. Bunun bizim garp usullerimize karşı yapılan bir iltifat zannederler. Bilmiyorlar ki bir Türk çocuğu eski harflerle okumayı üç senede öğreniyordu; halbuki lâtîn alfabetiyle bu işi bir senede yapıyor.

Bu misalleril bir kaç misline çıkarmak kabildir. Bunlar içinde en büyük hakikat şudur:

Türkiye hükümeti bir Cumhuriyet idaresi kurmuştur ve bu idarenin muvaffakiyeti için bütün çabalarını işletmeğe muktedir bir devlet getirmek üzere hazırlanmaktadır.

Muhterem efendiler! Halkımızın bugünkü inkişaf derininde demokrat müesseselere mücadele edilirken, hattâ Fransada halk o eski "hürriyet" müsavat, uhuvvet, kelimeleriyle yadederken Türkiye'de hürriyet idaresi kurulması, insan telâkki edeceğimiz bir şeydir değil midir?

Türkiyede vaziyete hâkim olanlar hükümete istedikleri bir model verebilirlerdi. Fakat bert ile Sullivanın operasyonları Rus, Fransız, Türk veya İngiliz olduğu meydana çıkmış adamdan bahsederken, her hareketi tefsiren anlatmak, hükümetlerini istedikleri kuyabilirlerdi; fakat uzun müddet ve uzun tecrübelerinde Türkiye Cumhuriyeti idaresiyle idame ettirilebileceğini ni oldular. Yalnız şunu hatırlamanızı isterim: Türkiye halkının ananeleri otokraziye muktedirdir. Onlar şimdiye kadar demokratik bir hükümet idare etmişlerdir. İşte bunu muhterem efendiler, Türkiye'de muvaffakiyetlerin elde edilmesini anlarsınız.

izmirde üzüm piyasası düzeliyor

Izmir — Almanya hükümeti son kabul ettiği ithalat kararının mesinin ihracat mahsullerinin de Almanya'ya ithalini tahdit edeceği zannediliyordu. Sefaret konseyi cenaplarının bizzat ihracatımıza gelerek bizzat ihracatımızı irşat etmesi ve Türk müesseseleri için tahdit meselesi zulu bahsolamayacağını temin etmesi üzerine piyasadaki tereddüt vaziyeti zail olmuştur. Günlerde mütereddit vaziyet zünden üzüm fiyatlarında iki buçuk kadar da düşüklük görülmesi.

Almanya'dan yapılan parişler üzerine normal avdet etmiş, tereddüt ve piyasa hararetlenmiştir.

Almanya'dan muhtelif sularımız için bir çok siparişler geldiğinden piyasa hararetlenmiştir ve üzüm fiyatları derhal yükselmeye başlamıştır. Piyasa harareti böyle devam etmeye göre üzüm fiyatlarının yükselmesi beklenmektedir. Hafta ihracatımızın mühim miktarda artacağı tahmin edilmektedir.

Hayvan ihracı

Alâkadarlarca hayvan ihracatının son zamanlarda azaldığı söylenmektedir. Türkofis tarafından ihracatın artırılması için geniş bir hazırlanmaktadır.

Yakında Suriye, Mısır ve İranistan'a hayvan ihracatı faaliyette olacaktır. Sovyetlerin memleketimizden mühim miktarda hayvan alacakları söylenmektedir.

Pünkü spor hareketleri

(Başarılı yedinci sayfada)
oyunarak ilk golü attr. Bir
böyle galip vaziyette de
etti, fakat Salihin güzel i-
leri ile ilerliyen Anadolu mu-
hattı, mukabelede geri
Beylerbeyi müdafaasını ka-
rdıktan sonra Beylerbeyi ka-
nada attriği güzel şütiyle birinci
berabere golünü attri.

Bunu takip eden bir zamanda
adolu takımının yüzünü galibi-
nesiyle güldürdü.
Beylerbeylilerin karşılık akın-
Anadolu kalesini sıkıştırırken
birinci devreyi bitirdi. Bir
ddet sonra artan yağmurdan
ayı, ikinci devreyi tehir etti.

Beykoz 1 — İstanbulspor 1
Hava esiyor, yağmur yağıyor -
Hakem Suphi ve saha komi-
Kemal Beyler sahayı gezdi -
oyunun oynanıp oynanamıya
gün düşündüler. İki tarafın da
gün oyun oynamayı tercih
dikleri görülüyordu.

Beykoz takımında Sedat,
Mehmet, Rıdvan, Şahap, Ha-
bünde 66 ve 72 kilolar arasında
yapılmıştır. Müsabakaya Kum-
kapıdan 7, Haliçten 5, Kasımpaşa-
dan 3, Beşiktaştan 2 güreşçi işti-
rak etmiştir. Müsabaka bilâfasi-
lâ 6 saat devam etmiş. 66 kilodan
birinci Yaşar Kumkapı, ikinci Re-
fik Kumkapı, üçüncü Nufvi Be-
şiktaştan, 72 kiloda birinci Saim
Kumkapı, ikinci Ali Kumkapı, ü-
çüncü Niyazi Kasımpaşa kazan-
mışlardır.

ADANA: (3) — ISPARTA: (0)
Finala kalan Adana — İsparta
klüpleri arasındaki maçı dün sıfı-
ra karşı üç ile İsparta kazanmış-
tır.

Şeref kupası
Önümüzdeki haftalar içinde
mühim spor maçlarına şahit ola-
cağız. Merhum Beşiktaşlı Şeref
Beyin çocuklarına yardım için ge-
çen sene bir turnuva tertibi düşü-
nülmiş, fakat yapılamamıştı. Bu
defa bu turnuva üzerinde Galata-
saray, Beşiktaş, Fenerbahçe
klüpleri mutabık kalmışlardır.

Sudanda altın arama şirketi
İngilterede Sudanın (Kesla)
vilâyetinde altın aramak üzere 50
bin lira sermaye ile bir şirket teş-
kil edilmiştir. 2 şirketin beheri
10 kuruş değerinde olan 500 bin
hisse senetleri tamamen satılmış,
ödenmiştir.

Bir dalgıç ne kadar derinliğe inebilir?
Derin denizlerde tetkikat ya-
pan Amerikalı Becbe inşa ettiği
küre şeklindeki bir dalgıç cihâ-
ziyle yeni bir derinlik rekoru
yapmış ve 830 metre derinliğe ka-
dar inmeğe muvaffak olmuştur.
Bu derinliklerdeki müşahada-
tını mütemadiyen telefonla yar-
dımcı gemiye bildirmişti.
Mister Becbe aynı zamanda
projektörler vasıtasıyla bir çok
fotoğraflar çekmeğe muvaffak ol-
muştur. Bu 830 metre derinlikte
yeniden bir takım faustik balık-
lar keşfedilmiştir.

Kundakçı kuşlar!
Amerikada bir çok binalarda
ve ormanlarda çıkan yangınlara
kuşların sebep olduğu tespit edil-
miştir. İddia edildiğine göre ba-
zı kuşlar yanar bir halde yere at-
lan sigara izmaritlerini gagalarıyla
alıp damların ve yahut ağaçla-
rın üzerinde bulunan yuvalarına
taşımaktadır ve bazan sigara-
nın yandığını yarı yolda farke-
diyorlar ve gagalarından bırakarak
yere düşürüyorlar. Yere düş-
mekte olan sigara hava cereyanın-
dan dolayı yeniden ateşlenerek
düştüğü yerde yangına sebep olu-
yor. Bir çok yangınların kuş yu-

Kadıköyünde
Fenerbahçe — Süleymaniye bi-
rinci takımları sahayı ilân edilen
sattan biraz geç olarak çıktılar.
Fenerbahçeliler her zamanki kad-
rolarını muhafaza ediyorlardı.
Süleymaniye eliler de bir iki oyun-
cularından mahrumdu, ve onla-
rın yerini yeni oyuncular almıştı.

Oyuna Sadi beyin hakemliğiyle
başlandı. Fenerliler daha ilk da-
kikalardan itibaren süratli pas-
larla Süleymaniye kelesine indi-
ler. Beşinci dakikada Namığın a-
yağıyla ilk gollerini kaydeden
Fenerliler, tek kale vaziyetinde
oynuyarak ve iki gol daha yaparak
devreyi 3 — 0 bitirdiler.

İkinci devrede Fenerbahçe mu-
hacimleri güzel bir oyun çıkardı-
lar ve bu devrede de çok hâkim
oynuyarak 6 gol daha yaptılar ve
böylelikle maçı 9 — 0 kazandı-
lar.

FENER: (6) — SÜLEYMANIYE: (0)

Süleymaniye — Fener (B) ta-
kımları 6 — 0 Fenerin galibiyeti-
le bitmiş ve Fenerliler baştan sona
kadar hâkim br oyun oynamışlar-
dır.

ALTINORDU: (2) — KASIMPAŞA: (0)

İkinci kümeden Altınordu
Kasımpaşa ile karşılaşmış. Kasım-
paşa güzel bir oyun oynamasına
rağmen 2 — 0 maçı kaybetmiştir.

GÜREŞLER

İstanbul 19 (A.A.) — Mmtaka
güreş birincilikleri Kumkapı klü-
bünde 66 ve 72 kilolar arasında
yapılmıştır. Müsabakaya Kum-
kapıdan 7, Haliçten 5, Kasımpaşa-
dan 3, Beşiktaştan 2 güreşçi işti-
rak etmiştir. Müsabaka bilâfasi-
lâ 6 saat devam etmiş. 66 kilodan
birinci Yaşar Kumkapı, ikinci Re-
fik Kumkapı, üçüncü Nufvi Be-
şiktaştan, 72 kiloda birinci Saim
Kumkapı, ikinci Ali Kumkapı, ü-
çüncü Niyazi Kasımpaşa kazan-
mışlardır.

ADANA: (3) — ISPARTA: (0)
Finala kalan Adana — İsparta
klüpleri arasındaki maçı dün sıfı-
ra karşı üç ile İsparta kazanmış-
tır.

Şeref kupası
Önümüzdeki haftalar içinde
mühim spor maçlarına şahit ola-
cağız. Merhum Beşiktaşlı Şeref
Beyin çocuklarına yardım için ge-
çen sene bir turnuva tertibi düşü-
nülmiş, fakat yapılamamıştı. Bu
defa bu turnuva üzerinde Galata-
saray, Beşiktaş, Fenerbahçe
klüpleri mutabık kalmışlardır.

Sudanda altın arama şirketi
İngilterede Sudanın (Kesla)
vilâyetinde altın aramak üzere 50
bin lira sermaye ile bir şirket teş-
kil edilmiştir. 2 şirketin beheri
10 kuruş değerinde olan 500 bin
hisse senetleri tamamen satılmış,
ödenmiştir.

Bir dalgıç ne kadar derinliğe inebilir?
Derin denizlerde tetkikat ya-
pan Amerikalı Becbe inşa ettiği
küre şeklindeki bir dalgıç cihâ-
ziyle yeni bir derinlik rekoru
yapmış ve 830 metre derinliğe ka-
dar inmeğe muvaffak olmuştur.
Bu derinliklerdeki müşahada-
tını mütemadiyen telefonla yar-
dımcı gemiye bildirmişti.
Mister Becbe aynı zamanda
projektörler vasıtasıyla bir çok
fotoğraflar çekmeğe muvaffak ol-
muştur. Bu 830 metre derinlikte
yeniden bir takım faustik balık-
lar keşfedilmiştir.

Kundakçı kuşlar!
Amerikada bir çok binalarda
ve ormanlarda çıkan yangınlara
kuşların sebep olduğu tespit edil-
miştir. İddia edildiğine göre ba-
zı kuşlar yanar bir halde yere at-
lan sigara izmaritlerini gagalarıyla
alıp damların ve yahut ağaçla-
rın üzerinde bulunan yuvalarına
taşımaktadır ve bazan sigara-
nın yandığını yarı yolda farke-
diyorlar ve gagalarından bırakarak
yere düşürüyorlar. Yere düş-
mekte olan sigara hava cereyanın-
dan dolayı yeniden ateşlenerek
düştüğü yerde yangına sebep olu-
yor. Bir çok yangınların kuş yu-

Kadıköyünde
Fenerbahçe — Süleymaniye bi-
rinci takımları sahayı ilân edilen
sattan biraz geç olarak çıktılar.
Fenerbahçeliler her zamanki kad-
rolarını muhafaza ediyorlardı.
Süleymaniye eliler de bir iki oyun-
cularından mahrumdu, ve onla-
rın yerini yeni oyuncular almıştı.

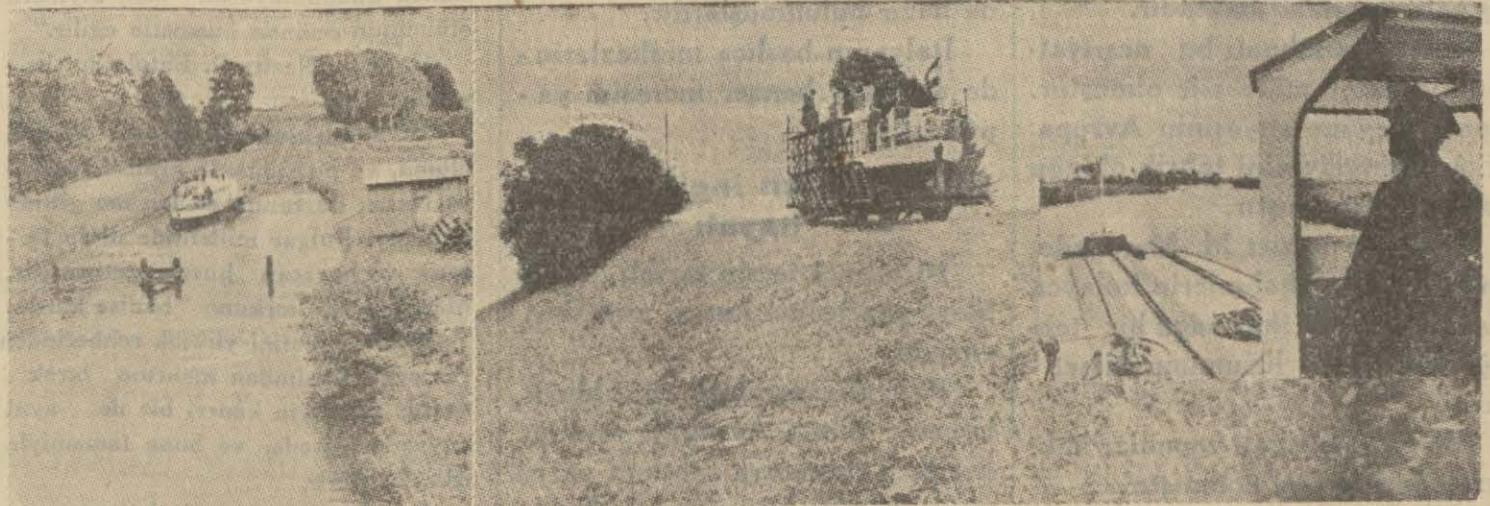
Mülhak kazalardan belediye meclisine iştirak edecekler
Mülhak kazalardan, umumi
meclise iştirak edecek mümessil-
ler önümüzdeki hafta içinde, kaza
belediye meclisleri tarafından se-
çilecektir.

ŞUNDAN BUNDAN

Tepelere tırmanan gemi de yapıldı!

Son zamanlarda Şarkî Prusya-
da Elben nehri mecrasıyla muhte-
lif Şarkî Prusya şehirleri arasında
yolcu nakletmeğe mahsus küçük
gemiler işlemeğe başlamıştır. Se-

yahatin bir kısmını denizde yapan
bu son icat gemiler, diğer kısmı-
nı, hususi bir ray vasıtasıyla, ken-
disini Şarkî Prusya tepelerindeki

küçük şehirlere götüren topraklar
üzerinde yapıyor. Üç resimden
birisinde, bu kara ve deniz gemi-
sini, sulara inerken, suların üze-
rinde ve karada görüyorsunuz.

Bir İngiliz kruvazörünü yolundan döndüren keçi!

Geçenlede İngilizlerin Bad-
minton kruvazörü, deniz mane-
ra idaresinin emri hilâfına, men-
sup olduğu limana döner. Bunun
üzerine kruvazörün kaptanı ile bi-
rinci zabiti muhakeme altına alı-

nırlar. Bu muhakeme esnasında
kruvazör denize açıldıktan sonra
geminin içinde bulunan teke ke-
çisinin birdenbire öldüğü, gemi
mürettebatı tarafından bir tılsım
olarak kabul edilen bu teke olma-
dıkça sefere devam edilemeyeceği

ve yeni bir teke tedarik etmek ü-
zere limana dönmeğe mecburiyet
hasıl olduğu anlaşılmiştir. Bunun
üzerine kaptanla birinci zabitin
cezalandırılmasından vazgeçil-
miştir.

Katilleri haber veren iki maymun!

Hindistandaki İngiliz zabıtası
ve bunun teşvikile İngiliz adliye
mütehassısları ip uçları elde et-
mek için maymunların şahit ola-
rak kullanılması caiz olup olmya-
cağını tetkik ile meşgul olmağa
dınırlar. Mesele şudur:

Kalküte civarındaki bir cun-
gel de bir hayvanat bahçesi sahibi öl-
dürülerek gömülmüş ve parası çal-
ınmıştır. Katil esnasında bu ada-
mın yanında iki maymun bulun-
yordu. Onun için katlin yegâne şa-
hitleri bu iki maymundu. Hayva-

nat bahçesi sahibi öldürüldükten
sonra maymunlar koşu koşu köye
dönmüşler, maktulün karısını ikaz
etmek için feryat etmeğe başlamış-
lardır. Maymunların bu hali zabi-
tanın dikkatini çekmiş ve derhal
araştırmaya başlanmıştır. Burada
hayrete değer bir şey olmuş, may-
munlar zabitanın önüne geçerek
memurları cesedin metfun bulun-
duğu yere kadar götürmüşlerdir.
Bir zaman sonra bu iki maymun
o köyün halkından iki kişiyi gör-
dükçe aynı feryadı koparmağa

başlamışlardır. Bunun üzerine o
iki köylü zabita tarafından yaka-
lanmıştır. Evlerinde yapılan ara-
ma neticesinde kanlı çamaşırlar
ve maktule ait bazı eşya bulun-
muştur. Fakat bu kadar delillere
rağmen itiraf etmemektedirler.
Şimdi bu iki köylü mahkemeye
sevk edileceklerdir. Onların ka-
til olduklarına kimse şüphe etme-
mektedir. Yalnız maymunların fer-
yadına şahitlik sıfatı verilip veril-
meyeceği meselesinin halli lâzım
geliyor.

Sudanda altın arama şirketi

İngilterede Sudanın (Kesla)
vilâyetinde altın aramak üzere 50
bin lira sermaye ile bir şirket teş-
kil edilmiştir. 2 şirketin beheri
10 kuruş değerinde olan 500 bin
hisse senetleri tamamen satılmış,
ödenmiştir.

Altın aranacak mntaka 8 sene
müddetle Sudan hükümetinden
kiralananmıştır.

Şirketin teşekkül kanununa
tevfikan gazetelere verilen ilâna
nazaran altın madenlerinin bir
kısmı (Por Sudan) dan 240 mil
mesafede 3 kişilik bir İngiliz şir-
ketine ait bulunmakta idi. Son
10 sene zarfında Sudan toprakla-
rından 550 bin lira kıymetinde
altın madeni çıkarılmıştır. Yeni
şirket bu mntakayı 30 bin liraya
satın almıştır.

Sudan topraklarında altın da-
marları bulunduğu eski tarihler-
denberi maruftur.

Nekadar köpek cinsi var?

Bir İngiliz köpek meraklısının
yaptığı tetkikata bakılacak olur-
sa dünyada 938 cins köpek var-
mış. Bu miktara, maruf köpek
cinslerinden yetiştirilen melezler
dahil değildir.

Bir dalgıç ne kadar derinliğe inebilir?

Derin denizlerde tetkikat ya-
pan Amerikalı Becbe inşa ettiği
küre şeklindeki bir dalgıç cihâ-
ziyle yeni bir derinlik rekoru
yapmış ve 830 metre derinliğe ka-
dar inmeğe muvaffak olmuştur.

Bu derinliklerdeki müşahada-
tını mütemadiyen telefonla yar-
dımcı gemiye bildirmişti.

Mister Becbe aynı zamanda
projektörler vasıtasıyla bir çok
fotoğraflar çekmeğe muvaffak ol-
muştur. Bu 830 metre derinlikte
yeniden bir takım faustik balık-
lar keşfedilmiştir.

Kundakçı kuşlar!

Amerikada bir çok binalarda
ve ormanlarda çıkan yangınlara
kuşların sebep olduğu tespit edil-
miştir. İddia edildiğine göre ba-
zı kuşlar yanar bir halde yere at-
lan sigara izmaritlerini gagalarıyla
alıp damların ve yahut ağaçla-
rın üzerinde bulunan yuvalarına
taşımaktadır ve bazan sigara-
nın yandığını yarı yolda farke-
diyorlar ve gagalarından bırakarak
yere düşürüyorlar. Yere düş-
mekte olan sigara hava cereyanın-
dan dolayı yeniden ateşlenerek
düştüğü yerde yangına sebep olu-
yor. Bir çok yangınların kuş yu-

Mısırdaki ecnebi şirketler satınalınıyor

Sulama teşkilâtı yapılmamış o-
lan cenubi Mısır'da ziraat tarla-
larını sulama işi Belina ve Nec'i Ha-
madî adli iki şirkete verilmiştir ve
bu iki şirket köylüye su vermek
için adetâ köylünün kanını emedi.
Halkın sızlanması üzerine
1935 senesi başlangıcında imtiyaz
müddeti biten Nec'i Hamadî şir-
ketine imtiyazının yenilenmeye-
ceği ve hükümetin vücuda geti-
receği tesisatla şirket tarafından
sulanmakta olan araziye sulhaca-
ğı bildirilmiştir. Yeni sene büt-
çesine bu iş için 60 bin liralık tah-
sisat konulacaktır.

Belina sulama şirketiyle pazar-
lık yapılmış, mevcut müesseseler-
in 25 bin-liraya satın alınması
kararlandırılmış ve bunun 19 bin
lirası da ödenmiştir.

Nec'i Hamadî şirketi 48 bin
feddan arazi sular ve buna muka-
bil 80 bin lira alırdı. Hükümet
tesisatı bittikten sonra hükümet
48 bin 500 lira alacak ve geri ka-
lan para ahalinin cebinde kala-
caktır.

Belina şirketinde ise ahali se-
nede aşağı yukarı 10 bin lira ta-
sarruf edecektir. — Muhadenet —
valarından çıktığı kat'i surette ta-
ayyun etmiştir.

Fransız harbiye nazirile Alman hava nazırı kilisede görüştüler

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Şuşniç ve M. Pietri gibi şahsiyetlerin katledildiğine dair yalan yanlış haberler dolaşmaktadır.

Fransız matbuatı bu neşriyatın şiddetle müteessir olmuştur. Bunun yegâne gayesinin Avrupa efkârı umumiyasını tahrik olduğu kanaatine varmıştır.

Dahiliye nazırı M. Marşando, halkı yanlış haberlerin kolayca kabulüne karşı ikaz eden bir tebliğ neşretmek lüzumunu hissetmiştir.

Bu gibi neşriyatı yapanlar hakkında bir takibat açılmıştır.

M. Gömböş endişe etmiyor

Budapeşte, 19 (A.A.) — Üç gün kalacağı Varşovaya gitmeden evvel, Başvekil M. Gömböş, verdiği beyanatta Marsilya cinayetinden tahassul edecek vaziyet hakkında hiç bir endişesi olmadığını söylemiştir.

M. Gömböş, Macaristanın bu meselenin tamamen aydınlanmasını istediğini, mesele tamamen meydana çıkınca ne Macar hükümetinin, ne her hangi bir hükümet unsurunun, ne de her hangi bir Macar tebaasının bu menfur cinayete alâkadar olmadığını sabit olacağını ilâve etmiştir.

Fransada dinî merasimler

Paris, 19 (A.A.) — Paris ortodoks kilisesindeki dinî merasimden başka bütün Fransa ve Fransanın müstemleke imparatorluğunda Kral Aleksandrın istirahatı ruhu için dinî merasimler yapılmıştır.

Merasime riyaset eden M. Heryo Fransanın derin teessürünü ve Yugoslavyaya karşı kardeş muhabbetini söylemiş ve sözlerini şöyle bitirmiştir:

“— İnsanların ki gibi milletlerin de hayatı bir parça saadet ve bir çok kederlerden yapılmıştır.”

Romada âyin

Roma, 19 (A.A.) — Kral Aleksandrın istirahati ruhu için ve Yugoslavya sefaretinin teşebbüsü ile Sent Jermân de Illire kilisesinde âyin yapılmıştır. Kral, saray erkânı, hükümet reisi namına hariciye müsteşarı, kabine azaları, ecnebi sefirler, ayan ve mebusan reisleri ve yüksek memurlar hazır bulunmuştur.

Daha evvel, Papalık nezdindeki Yugoslav sefaretinin teşebbüsü üzerine bir dinî merasim yapılmış, Papalık sarayı erkânı ve Papalık nezdinde temsil edilen hükümetlerin mümessilleri hazır bulunmuştur.

Varşovada

Varşova, 19 (A.A.) — Burada Kral Aleksandrın istirahati ruhu için bir âyin yapılmış ve bu âyinde reisicumhur ile hükümet azası ve sefirler de hazır bulunmuştur.

Bizde teessür

Ankara, 19 (A.A.) — Yugoslavya Kralı Aleksandr Hazretlerinin dün yapılan cenaze merasimi münasebetiyle Türkiye'nin her tarafında bayraklar yarıya kadar çekilmiş, bütün eğlence yerleri kapalı kalmıştır. Bütün Türkiye halkı, dost milletin derin acısına ortak olmuştur.

Milâno, 19 (A.A.) — Kral ailesinden Bergam Dükası ile yüksek memurlar, ecnebi konsolos-

lar, Yugoslav konsolosluğunun teşebbüsü ile Kral Aleksandrın hatırası için yapılan dinî merasimde hazır bulunmuşlardır.

İtalyanın başlıca merkezlerinde de buna benzer merasim yapılmıştır.

Küçük Kralın İngilteredeki hayatı

10 birinci teşrin tarihli Deyli Meyl gazetesine hususî muhabiri yazıyor:

Kral Aleksandrın vurulduğu haberi, bütün Avrupayı sarstığı sırada Yugoslavya tahtının varisi ve veliahtı on bir yaşındaki Peter, Londranın Surrey kısmında bulunan Saudroy mektebindeki arkadaşları ile neşeli neşeli oyun oynamaktaydı.

Bu facia, her ne kadar telefonla mektebe bildirilmiş ise de, resmî makamlardan teyit edilmeden evvel babasının ölümünü çocuğa bildirmek muvafık görülmemiştir.

Veliaht Prens Peter, Noel yortusundan sonra bu mektebe talebe kaydolanmış ve geçen ay İngiltereye gelmişti.

Mektep açılmadan evvel İngiliz mürebbisiyle İngiltereye gelmiş ve bir müddet Londra otellerinden birisinde oturmuştu.

Burada iki oda kiralamışlardı. Otelde oturdukları müddetçe hiç bir ziyaretçinin kabul edilmemesine ve Prens hakkında sorulacak suallere cevap verilmemesine dair sıkı talimat verilmiş bulunuyordu.

Küçük Prens, ilk defa olarak Yugoslavyadan uzaklaşmış, anasından, babasından ayrılmış bulunuyordu.

Kendisinin emniyet altında bulundurulması için İngiltere hükümetince sıkı tedbirler alınmıştır.

Küçük Prens ata binmesini, yüzmesini ve otomobil kullanmasını bilmektedir.

Bulgaristanın, Yugoslavyanın elem ve kederine iştiraki

Sofyada çıkan Slov yazıyor: Başvekil G. Kimon Georgiyef avalu ajansı muhabirine şu beyanatta bulunmuştur:

Mert ve cesur kardeş milletin değerli hükümdar ve rehberi Kral Aleksandrın feci ölümü Bulgar milletini de derin teessürlere garketmiştir.

Meşum hâdiseye ait haberin akşamdan beri uyandırdığı heyecan çok büyük ve derindir.

Bu heyecan ve teessürü, yalnız Yugoslav milletinin uğradığı elim ziyarı duymak ve ona iştirak etmekte değil, Kral Hazretlerinin şahsına karşı olan duygumuzda da aramak icap eder. Bir kaç gün evvel Çarımızın ve Bulgar milletinin misafiri bulunan Kral Aleksandrın Bulgarlar hakkındaki sarıslmaz dostane duygularını bu vesile ile bir defa daha öğrenmek imkânını bulabilmemizin ve Yugoslavya siyasetini sulhe ve Bulgaristanla hakiki dostluğa getiren kuvvetli iradesini takdir edişimizin de bu teessür ve heyecanımızda hissesi vardır.

Merhum Kral Aleksandr'la Çarımızın geçen seneki görüşmelerinde karşılaştıkları ve hemfikir oldukları Bulgar - Yugoslav yakınlığı meselesi bu defaki Sofya ziyaretinde umumî bir safhaya girmiş ve bununla da Balkanlarda yeni bir başlangıcın temeli atılmıştır.

Kral Aleksandr feci bir suikastın kurbanı olmuştur. Fakat kendi milletine bir ideal vasiyet etmiş bulunmaktadı. Ben eminim ki, onun kalbinde yer tutmuş olan Bulgar - Yugoslav yakınlığı gayesini tahakkuk ettirmek için Kral Aleksandrın çizdiği ve takip ettiği yol üzerinde aynı hararetle yürü-

rünmekte devam edilecektir. Bulgar milleti kardeş Yugoslav milletinin elemine kalpten iştirak eder ve hiç bir zaman unudulmayacak olan kıymetli ölümünün önünde hürmetle eğilir.”

Hariciye Nazırı G. Batolof'un beyanatı:

“Kral Aleksandrın meşum ve feci ölümü, ve bu suikaste Fransa Hariciye Nazırı Bartunun da kurban gitmesi haberi Bulgar milletinde derin teessür ve heyecan husule getirmiştir. Marsilyadaki korkunç hâdiseye kardeş Yugoslav milletini yüksek rehberinden ve sevgili kralından mahrum bırakmıştır. Bu derin kederi biz de aynı kuvvetle hisseder ve buna tamamiyle iştirak ederiz.

Bu elim ziya bize de istirap vermektedir. Çünkü merhum Kral, emel ve gaye edindiği ve tahakkuku için büyük bir hararetle çalıştığı Bulgar - Yugoslav yakınlığı ve dostluğunun meydana geleceğine emin bulunuyordu. Bu idealin tatbik ve tahakkuku etrafında Bulgar Çarı ile hemfikir olduğuna ve bu yolda çalışılmakta devam edildiği takdirde muvaffakiyetin elde edileceğine, Sofya ziyaretinde temamiyle kani olmuş ve bu hususta tenevvür etmişti.

Kral Aleksandr artık hayatta değildir. O, Yugoslav milletinin tarihine geçmiş bulunmaktadır. Fakat onun aşk ile başladığı sulh yolundaki mesai meydandır. Biz eminiz ki, talih ve kaderin kardeş Yugoslavya idaresini omuzlarına yüklediği zevât ta aynı yolda yürümekte devam edeceklerdir. Biz onlara ve onların milletine, büyük ölünün ziyandandoğan derin teessürlerimizi ve taziyetlerimizi beyan ederiz.”

Eski Başvekillerden Aleksandr Çankof'un beyanatı:

“Kral Aleksandr ve Bartuya yapılan suikast sarısl bir teessür hasıl etmiştir. Bu suikastın insani noktadan nazarından teessürü sarısl olmakla beraber siyasi teessürü de neticesinin ehemmiyeti itibarıyla büyüktür. Bize yakın olan bir hükümdarın bu âkıbeti bizi samimî olarak müteessir etmiştir.”

Kral Aleksandrın siyaseti, iki hükümetin münasebatının iyileşmesi hakkında ciddi esasları ihtiva etmekte ve ümit vermekte idi. Biz Kral Aleksandrın ölümünden müteessiriz, cidden müteessiriz.

Kral Aleksandrın ufulünden çıkacak meseleler

“Il Corriere Della Sera” yazıyor: Marsilya faciası tavazzuh etmiş ise de, vaziyeti umumiyet itibarıyla bir takım şüpheli noktalar karşısında bulunuyoruz. Bu da tabii bir şeydir. Beklenilmeyen bu hâdiseden dolayı gerek Yugoslavya hükümetinin programı ve gerekse Yugoslavya hanedanının faaliyetleri birden bire üst olmuştur.

Müteveffa Kral Aleksandrın şahsı yüksek bir kıymeti var idi. Bütün devletin makinesi bu Kralın elinde bulunuyordu. Kralın ölümünden sonra ihtiva ettiği milletlerin fazlalığı dolayısıyla takip edilecek yolları bilemiyoruz.

Aldığımız son haberlere göre, Yugoslavyada bazı iğtişâşlar vukubulmuş ise de, bu iğtişâşlar hükümet tarafından söndürülmüştür.

Vakta Yugoslavya milleti askeri bir idare altında bulunmaktadı. Binaenaleyh her ihtimale karşı ve her zamanda, hükümet, vaziyetine hâkim olabilir.

Bu hâdiseden çıkacak milli cereyanların ne gibi bir istikamet alacağını ancak bir kaç hafta sonra görebiliriz.

Marsilya faciası, ya Hırvat muhafetini zayıflatır, ve yahut tavkiye eder. Tecrübe bu bapta kati neticeyi meydana koyacaktır.

Bütün memleketlerde hükümet erkânı ile efkârı umumiyenin bu mesirsir faciayı münferit bir siyasi cinayet hududu dahilinde telâkki etmeleri bir hayir âlametidir.

Yugoslavya milletinin müşkül bir vaziyette bulunduğuna şüphe yoktur.

Suikasti tahrik eden mevkuf Pavliç

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

Kuaternik'e gelince zannedildiğine göre o da Marsilyada faaliyet göstermiş olan tethişçi grupun reisi Egon Kramerin ta kendisi - dir. Kuaternik sene başında Zagrep suikastını tahrik etmiş ve mahkeme, o zaman, Kuaternik'in vaktinin büyük bir kısmını bir Alman sanayicisiyle evli olan kız kardeşinin yanında geçirdiğini tespit etmiştir.

Vlade Şoförün hayatı

Marsilya, 19 (Hususî) — Belgrattan bildiriliyor:

Marsilya suikastını yapan katil Vlade Şoförün hayatı hakkında şu malûmat gelmiştir:

Vlade Gorgiyef 1897 senesinde Bulgaristanda Radop kazasının Kamenitza köyünde doğmuştur. Aynı köyde iptidai tahsilini yaptıktan sonra çok genç yaşta Makedonya Vmro komitesinin fedâî zümresine girmiştir.

Fevkalâde cüretkâr, küstah, katil ruhlu bir adam olduğundan bu lüzumlu evsâflardan dolayı çok kısa bir zamanda büyük bir şöhret kazanmıştır.

Vlade orta boylu, geniş omuzlu, iriyarı, uzun burunlu, geniş ağzılı, seyrek siyah saçlı, yüksek alımlı, siyah ve muntazam kaşlı ve fevkalâde kuvvetli bir adamdır.

Kuvvetine misal olmak üzere bir binek otomobilinin arka tarafını kolaylıkla kaldırdığını söylerler. Vlade için her hangi bir ada-

mı top gibi havaya kaldırılmak işten bile değildi. Bir rüka bir masayı kırmak ta şam rakı içerken yaptığı rekretlerden biriydi.

Bu müthiş katil hayatının yızsız denecek kadar çok müddet sürmüştür.

Vladenin diğer mümevâsıflarından biri de tam meşhur fevkalâde denecek derecede şancı olmasıdır. Akşamları sarhoş zamanlarında bile mecasını çeker ve 30 adım ötekadehini dudaklarına deydirdi arkadaşının kadehini bir da parçalar ve kahkahalar lardı.

Bizzat yaptığı tahakkuk en meşhur suikastları 1924 sinde komünist mebus Dimitir 1930 senesinde gazeteci Nade malevskiye öldürmesidir.

Bu sırada bir müddet dilmiş. Fakat 1931 de çıkmış ve Vmro cemiyetini rupa müfettişliğini yapması vesile ile bütün Avrupayı mış ve dünyanın en büyük milileriyle tanışmış, karşı karşı ki içmiştir.

1932 de Vmro cemiyetistandaki Ustaşi cemiyetiriki mesai edince bu sefer ristanı terketmiş ve Macaristaki meşhur Yanko Pustahaydut mektebine suikast mi olmuştur.

Vlade son hâdiseye kadar rada kalmıştır.

Osmanlı Bankası

Türk Anonim Şirketi, — Tesis tarihi: 1863

Sermayesi: 10,000,000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirleri ile Paris, Marsilya, Nis, Londra, ve Mançester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Yunanistan'da Şubeleri.. Yugoslavya, Romanya, ve Yunanistan'da Filyalleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

Bu müşkül vaziyet bir müddet sürecektir. Lâkin Yugoslavya milletince malûmdur ki, bu kötü günlerde bütün milletler, bu facia karşısında Yugoslav layanın elem ve kederine iştirak etmişlerdir. Bilhassa İtalyan milleti, komşusuna karşı asilâne bir harekette bulunmuştur. Bütün milletler İtalyanın bu asilâne hareketini takdir etmektedirler.

Bugün Avrupa devleti mühim bir vaziyet karşısında bulunmaktadı. Avrupa devletlerinin ve hassaten büyük devletlerin takip edeceği esas noktalar, bu hâdiseyi kapatmalarıdır. Avrupanın yüksek ihtiyaçları medeniyetin hukuku, şahıslardan daha yüksektir. İlk vazife, zuhuru muhtemel her iğtişâş derhal söndürmektir.

Yugoslavya hükümetinin dahili asayişe hâkim olacağını ümit ederiz. Tarih isbat ediyor ki, bir çok harpler dahili iğtişâşlardan doğmuştur. Yugoslavyanın bir talih oyununda girişmeğe kalkışmasını da temenni ederiz.

Yugoslavya devlet adamları dostane nasihatlerden mahrum kalmamışlar ve kalmıyacaklardır.

İngiltere ve Birleşik Amerikanın en yüksek adamları bu mütaelada bulunmaktadırlar.

İtalyan milleti, on bir yaşında bulunan bir çocuk Kralın tahta binmesini hürmetle karşılıyor. Prens Paul'de Avrupada yüksek ilim ve kültür sahibi olmakla tanınmış muhterem bir simadır.

Yugoslavyada Niyabetin vazifesi

güçtür. Hükümetin vazifesinin güç olduğu da inkâr edilemez.

Bununla beraber sakin bir Yugoslavya Balkanlarda daima bir sükunetli olur. İtalya hükümeti bu bulunmaktadı.

Yugoslavyanın bu hâdiselerde sında dirayet ve metanet göstermesini ümit ederiz.

VAKIT

Gündelik, Siyasî Gazete

İstanbul Ankara caddesi, (VAKIT)

TELEFON NUMARALARI

Yazı İşleri telefonu: 24378

İdare telefonu : 24379

Telgraf adresi: İstanbul — (VAKIT)

Posta kutusu No. 46

ABONE BEDELLEHİ

Türkiye

Senelik 1400 Kr.

6 aylık 750 -

3 aylık 400 -

1 aylık 150 -

İLAN ÜCRETLEHİ

Ticari İlanların İlan sayıfalarından

İlk defası 75 ve on defası 100 kuruşa kadar çıkar.

Büyük, fazla, devamlı İlan verenlerin ayrı tanzimat vardır.

Resmî İlanların bir satırı 30 kuruş

KUÇUK İLANLAR

Bir defası 30, iki defası 50, üç defası

dört defası 75 ve on defası 100 kuruş

Üç aylık İlan verenlerin bir defası 300

satırları beş kuruştan hesap edilir.

DELİLİĞİN PSİKOLOJİSİ

Dr. Bernard Hart Londra
Universitesi Tedris Heyetin-
den ve National Hospital da
Akliye Mühassısı

Dr. İzzeddin Akliye ve Asa-
biye Mühassısı..

Fiati 50 Kuruş

DÜN ve YARIN

TERCÜME KULLİYATININ

11 inci Kitabıdır.

*Tevzi merkezi : VAKIT Matbaası — İstanbul
Kadıköy : — ANADOL Kütüphanesi, Altıyolağzı
Satıldığı Diğer Yerler : İstanbulun ve Taşranın, Belli Başlı Her
KİTAPÇISINDA BULUNUR*

BASILANLAR:

1 — SAFO, Dode — Haydar Rifat	100	Kuruş
2 — AILE ÇEMBERİ, Morua — İ. H. Alişan	100	"
3 — TİCARET, BANKA ve BORSANIN İktisat doktoru Muhlis Etem	75	"
4 — DEVLET ve İHTİLAL, Lenin — Haydar Rifat	75	"
5 — SOSYALİZM: Kautski — Sabiha Zekeriya	75	"
6 — KULLİYAT J. RASIN, H. Nazım	75	"
7 — İŞÇİ SINIFI İHTİLALI, Lenin — Haydar Rifat	60	"
8 — RUHİ HAYATTA LAŞUUR, Prof. Yung — Prof. Dr. M. Hayrullah	60	"
9 — İSFAHANA DOĞRU, Piyer Loti — İ. H. Alişan	100	"
10 — RASIN KULLİYATI, H. H. Nazım	75	"
11 — DELİLİĞİN PSİKOLOJİSİ, Dr. Bernard Hart — Dr. İzzeddin	50	"

BASILACAKLAR:

- 1 — GÖRÜŞ BABA: Balzak — Haydar Rifat
- 2 — İLKBAHAR SELLERİ, İvan Turgenev — Sami zade Süreyya
- 3 — CEMİYET, Muhittin
- 4 — KAPİTALİZM BUHRANI, Profesör Piru — Ahmet Hamdi
- 5 — KIRMIZI ve KARA, Standal
- 6 — İSA: Paris Ruhîyat mektebinde Profesör doktor Bine Sangle — Haydar Rifat
- 7 — ETİK: Kropotkin — Ağaoglu Ahmet
- 8 — İÇTİMAİ KANUNLAR, Greef — Rauf Ahmet
- 9 — ÇOCUK DÜŞÜRTENLER H. Gonzalve, Menusier — Prof. Dr. M. Hay-
rullah
- 10 — SALAMBO, Flober — İ. H. Alişan
- 11 — SAMİMİ SAADET, Tolstoy — İ. H. Alişan
- 12 — DİZRAELİNİN HAYATI, A. Morua

Bütün milletlerin edebî, içti-
maî, iktisadî, malî.... En mü-
hallet eserlerinden seçme kitaplara
tercümesi ve DÜN ve YARIN
tercüme külliyyatı ismi altında,
yılda muntazam fasılalarla otuz
cilt kadarının çıkarılması suretile
yüz cilt vücuda getirilmesi temin
edilmiştir. En kudretli kafaların,
kalemlerinin yardımlarına müraca-
at olunmuştur.

Afyon Vilâyetinden :

Afyon - Konya yolunun [7720] lira bedeli keşifli 0+000—
0+250 kilometreleri arası parke ferfiyatı 24 Birinci Teşrin 934
tarihinde saat 15 de Encümeni Vilâyette ihale edilmek üzere
kapalı zarf usulile münakasaya konuldu Şartname ve keşifna-
meyi görmek isteyenlerin Nafia Başmühendisliğine ve taliplerin
% 7,50 teminatle Encümeni Vilâyete müracaatları ilân olunur.(6482)

Adana Yedinci Daire Su İşleri müdürlüğünden :

15210 On beş bin iki yüz on lira mukabilinde ve kapalı
zarf usulile münakasaya çıkarılarak ve 3 teşrinievvel 1934 tari-
hinde ihalesi ilân olunan Tarsus sulama kanali üzerinde yapı-
lacak sunaî imalâtın görülme üzere münakasa müdde-
tinin yirmi gün daha temdidile 1934 senesi teşrinievvelinin
24 üncü çarşamba günü zevali saat on beşte ihalesi icra edile-
ceğinden tal'plerin keşif bedelinin yüzde yedi buçuk teminat
akçesi ile diğer vesaike havi kapalı zarfların Mersinde Hükü-
met Daires'nde müteşekkil komisyona tevdi etmeleri ve muka-
vele ve şartname ve sair fennî evrakını görmek isteyenlerin
Mersinde Nafia Başmühendisliğine ve Adanada Su İşleri Dai-
res'ne müracaatları ilân olunur. (6608)

üniversite mübâyat komisyonundan:

Universite Merkez binası bahçesinde yapılacak olan rasat-
hane binası inşası şartnamesine tevfiikan 20 — 10 — 1934 ta-
rihinden itibaren 20 gün müddetle ve kapalı zarf usulile mü-
nakasaya konulmuştur. Talipler her gün Mübayaat Komisyo-
nuna mücaaraatla dosyasını tetkik edebilirler. Taliplerin ihale
günü olan 10 — 11 — 1934 cumartesi günü saat 15 te Üniver-
site Mübayaat Komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.
(6874)

Şark demiryolları

İstanbul tenezzüh treni

Cumhuriyetin ilânının on birin-
ci yıldönümü bayramı münasebe-
tile 28 birinci teşrin 1934 pazar
günü Şark demir yolları idaresi
tarafından Edirne ve Trakya'dan
İstanbul'a aşağıdaki vakitnameye
tevfikan bir tenezzüh treni tertip
edilmiştir.

Hususi tenezzüh treni

Edirne şehir	kalkış	12.05
Edirne		12.23
Pityon		13.20
Uzunköprü		13.37
Pehlivan köyü		14.02
Alpullu		14.34
Lüleburgaz		14.56
Seyitler		15.18
Muratlı		15.43
Çorlu		16.13
Çerkesköyü		16.50
Sinekli		17.31
Kabakça		18.02
Çatalca		18.29
Hadım köyü		19.10
İspartakule		19.28
K. Çekmece		19.54
Yeşilköyü		20.03
Bakırköyü		20.13
Yedikule		20.23
Samatya		20.27
Kumkapı		20.32
İstanbul	varış	20.40

Bu trende her smftan araba ile
Beynelmilel yataklı vagonlar ida-
resi tarafından tahsis edilen ten-
zilâtli bir büfe vagonu bulunacaktır.
Bu tenezzüh treninin tarihiki
münasebetile aşağıda bildirilen
istasyonlardan İstanbul için gidiş
ve geliş olarak fevkalâde tenzilât-
lı biletleri verilecektir.

1 — Edirne şehir ve Edirne gar-
dan İstanbul'a gidiş — geliş:
1 inci mevki 8,— T. lira
2 inci mevki 6,— T. lira
3 üncü mevki 4,— 7. lira.
2 — Uzunköprü, Pehlivan köyü,
Alpullu, Kavaklı, Taşagül, Kurkla-
reli, Babaeskiden İstanbul'a gidiş
— geliş:

1 inci mevki 7,30 T. lira
2 inci mevki 5,40 T. lira
3 üncü mevki 3,50 T. lira
3 — Lüleburgaz, Seyitler, Mu-
ratlı, Çorlu, Çerkesköyü ve Sinek-
liden İstanbul'a gidiş — geliş:
1 inci mevki 6,— T. lira
2 inci mevki 4,50 T. lira
3 üncü mevki 3,— T. lira.

Yukarıda gösterilen işbu fiat-
lar gidiş — geliş ücretleriyle bilü-
mum vergileri ihtiva etmekte olup
tam bilete tabi büyük yaşta olan-
lara tatbik edilecektir.

4 yaşından aşağı çocuklar mec-
cane seyahat ederler. 4 yaşından
10 yaşına kadar olan çocuklar
106/107 ve 322/323 katarlara satı-
lan alelâde tenzilâtli çocuk bilet-
leri verilecektir.

Bu biletler kayda tabi bagajla-
rın nakliyatına, hak bahsetmezler
Tenezzüh biletleri zimmette,
tarifesi yukarıda yazılı hususi tren
de muteberdir. Avdetle ise 3 ikinc-
ci teşrin 1934 cumartesi dahil gü-
nüne kadar yalnız 106/322 tren-
lerinde muteberdirler.

Tenezzüh biletleri, 25 birinci
teşrin 1934 tarihinden itibaren yuk-
arıda bildirilen istasyonların gi-
selerinde satılmaya başlanacaktır.
Hususi tenezzüh treninde yer-
ler mahdut olduğundan yolcuların
tenezzüh için biletlerini vaktiyle
tedarik etmeleri tavsiye olunur.

İstanbul, 16 birinci teşrin 1934
MÜDÜRİYET

MÜLAHAZAT — Hususi te-
nezzüh trenine yalnız İstanbul bi-
letini hâmil yolcular seyahat ede-
bilirler.

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acenteleri Karaköy Köprübaşı
Tel.42362 — Sirkeci Mühürdar zade
Han Telefon 22740

Karadeniz Yolu

GÜLNIHAL vapuru 20
Birinci Teşrin CUMARTESİ
günü saat 18 de Hopa'ya
kadar. (6880)

Ayvalık Yolu

MERİİN vapuru 20 Birinci
Teşrin CUMARTESİ günü
saat 18 de İzmir'e kadar.
(6881)

YAVUZ

Kadın ve erkek terzisi

Bütün şıklar hep orada giyi-
nirler. Her keseye ve her arzu-
ya uygun elbisenizi ancak ora-
da yaptırabilirsiniz.

İstanbul Yenipostahane kar-
şısında Letafet Han.

Göz Hekimi

Dr. Süleyman Şükrü

Babıâli Ankara caddesi No. 60
Telefon 22566

Vapurculuk

Türk Anonim Şirket.
İstanbul Acentalığı
Man han, Telefon: 22925

Trabzon Yolu

ARI Vapuru 21
T. evve.

Pazar

günü saat 20 de Ga-
rhtından kalkacak. Gidiş
Zonguldak, İnebolu, Ayancık,
Unye, Ordu, Giresun, Ti-
olu, Görele, Trabzon ve Rizeye.
Bu buzlara ilâveten Of ve
meneye uğrayacaktır.

Mersin yolu

nönü vapuru 21
T. evvel

Pazar

günü saat 10 da Sir-
rihtından kalkacak, gidişte Çe-
ale, İzmir, Kuşadası Küllük, Bod-
Rodos, Marmaris, Dalyan, Fet-
Kalkan, Kaş, Finike, Antalya,
ine gidecek. Dönüşte aynı işke-
le beraber, Alanya ve Gelibolu'ya
yacaktır.

Karabiga Yolu

Cumartesi,
Çarşamba

günleri saat 20
de Tophane
günden bir vapur kalkar. Gidiş
dönüşte mutak işkelelere uğrar.

İzmit Yolu

Cuma, Pa-
ar, Salı, Çarşam-

günleri bir vapur saat 9 da
Tophane nhumundan kalkar.

İstanbul Kumandanlığı

Sinama Komisyonu İlanları

İstanbul Kumandanlığı emrin-
de kutaat ihtiyacı için 53.000

bulgur kapalı zarfla satın alı-
r. İhalesi 6 İkinci Teşrin

saat günü saat 15,30 dadır.

Şartname ve nümuneyi
mek üzere her gün ve teminat

buzaşlarıyla o gün vaktinden
Fındıklıdaki komisyonunda

bulunmaları. (199) (6791)

Dr. İhsan Sami

Öksürük şurubu

ve nefes darlığı boğmaca
kızamık öksürükleri için pek te-
vfi ilâçur. Her eczanede ve ecza-
depolarında bulunur. (3142)

İstanbul Harici Askerî

Kıtaat ilânları

Hava ihtiyacı için 50 ton Hint

güğü pazarlıkla alınacaktır. Şart-
namesini görmek isteyenlerin her

tecekerden sonra ve pazarlığına

günü saat 10,50 de teminatla

birlikte Ankara M. M. Vekâ-

atı satın alma komisyonuna mü-
caatları. (451) (6771)

Selimiye kırlaşının tadilat

ve tamiyatı kapalı zarf usulile

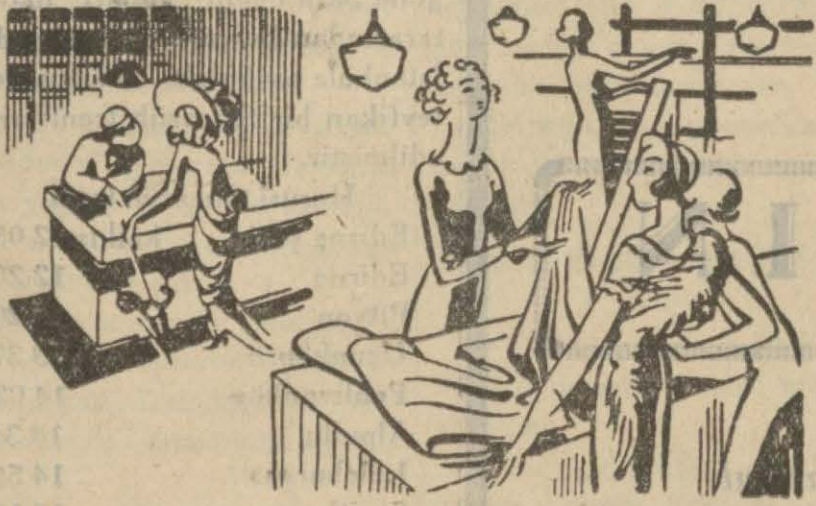
münakasaya konmuş-
tur. İhalesi 23/10/934 salı

günü saat on birdedir. Taliplerin
şartnamesini görmek
iştirak için ve münakasası-
nı satın alma evvel teklif mektup-
larını Ankara'da M. M. Vekâ-
leti satın alma komisyonuna
vermeleri. (329) (6188)

Kamaştırmıyan bir ziya ile müşteriye celbetmek lâzımdır

Mağazalardan olduğu gibi vitrinlerden de çıplak, kamaştırıcı lâmbaları uzaklaştırmak lâzımdır.

Hülâsa Olarak

İYİ DAĞITILMIŞ VE TAMAMEN MÜNTEŞİR BİR ZIYA VASİTASİLE ve İYİ OPALIN CAMDAN DIFFÜZÖRİER

VEYA (INDIRECT) TENVİRLE LATİF BİR ZİYADAR MUHİT MEYDANA GETİRMEK LÂZIMDIR.

SATIŞ

İYİ TENVİRİ
VERESİYE
OLARAK YAPAR

Istanbul Belediyesi ilânları

Haseki, Cerrahpaşa, Beyoğlu, Emrazı Zühreviye, Zeynep Kâmil hastaneleri için bir sene zarfında lüzumu olan azami 185700 kilo, asgari 135200 kilo ekmeğe kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak üzere Levazım müdürlüğüne müracaatları, müzayedeye girmek için de 1253 lira 50 kuruşluk teminat akçası makbuz veya mektubu ile teklif mektuplarını 22 — 10 — 1934 pazartesi günü saat 15 e kadar Daimî Encümenine vermelidir. (6257)

Darülaceze için bir sene zarfında lüzumu olan 4 bin kilo zeytin tanesi, 1500 kilo beyaz peynir, 3500 kilo benzin, 1000 kilo vakum yağı kapalı zarfla ayrı ayrı münakasaya konulmuştur. Talip olanlar şartname almak üzere Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeli münakasaya girmek için de teklif edecekleri bedelin 907,50 nisbetindeki teminat akçası makbuz veya mektubıyla teklif mektuplarını 22 — 10 — 1934 pazartesi günü saat 15 e kadar Daimî Encümenine vermelidirler. (6260)

MOBİLYA, KARYOLA ve SANDALYA
Alacaksanız İstanbulda Rıza Paşa yokuşunda 63 No.lu
ASRİ MOBİLYA
Mağazasına uğramadan almayınız Tel. 23407, Ahmet Fevzi

Tornacı, Tesviyeci ve Tenekeci alınacaktır

Askerî Fabrikalar U. müdürlüğünden;

Kırıkkale Fabrikaları için Tornacı, Tesviyeci ve Tenekeci alınacaktır. Yapılacak imtihanda gösterecekleri ehliyeteye göre takdir edilecek yevmiye ile ve yol masrafları kendilerine ait olmak üzere istihdamı kabul edenlerden imtihan için Ankarada bulunanların Fişek, İstanbuldakilerin Bakırköy Barut fabrikalarına ve İzmirdekilerin de Halkapınar tamirhanesine müracaatları. (6801)

Tokat Valiliğinden:

Tokat vilâyet merkezinde müceddeten yaptırılacak olan (37937) lira (76) kuruş bedeli keşifli meydan, (37937) lira (76) kuruş bedeli keşifli buzluk ve (21937) lira (76) kuruş bedeli keşifli Beybağı mekteplerinin inşaatı kapalı zarf usulüyle münakasaya konularak 30 Teşrinievvel 934 tarihine müsadif salı günü saat on beşte ihalei katiyesi icra kılınacağından talip olanların şartnamesiyle evrakı keşifmesini görmek üzere Tokat vilâyetine müracaatları ve bu bapta kanun dairesinde vuku bulacak teklifnamelerini o gün Tokat vilâyet encümeni daimi riyasetine irsali ve tevdi eylemeleri ilân olunur. (6663)

DARA BIRIKTIREN RAHAT-EDER

Yeni kitaplar

Devlet matbaası isimleri aşağıda yazılan yeni kitapları basmış ve bunlar VAKIT kütüphanesi tarafından hizalarında gösterilen fiyatlarla satışa çıkarılmıştır.

Kitapların isimleri

Muallimin Meslek Ahlakı		
Kâzım Nami	45	Kuruş
Aşar soyguncuları		
M. Aşir, M. Ali	20	"
Bir varmış, Bir yokmuş		
Sadri Etem	65	"
Bir zabıtın on beş günü		
Nüzhet Haşim	30	"
Burla		
İffet Halim	25	"
İnkılâp Örkünçleri		
Enver Behnan	45	"
İnkılâp karakterleri		
Sadri Etem	40	"
İnkılâp Ruhı		
Mediha Muzaffer	35	"
Yılların Dili		
Fuat Hulûsi	25	"
Almanya Maarifi		
Reşat Semşeddin	130	"
ve İ. Hakki		

Maarif Vekâletinin Devlet matbaasında tabettirdiği eski ve yeni harflerle yazılmış diğer bütün kitaplar da VAKIT matbaasında satılmaktadır.

Istanbul Ankara caddesi:
Telefon - 24370 — 24379

Günün Fotoğrafları

Muhtelif gazetelerde çıkan günün hadiselerine ait fotoğraflarla spor mecmualarında gördüğünüz spor hareketlerine ait fotoğraflar yalnız İstanbulda VAKIT kütüphanesinde satılmaktadır.

üniversite mübayaat komisyonunda

Üniversite Tıp Fakültesi Hayati kimya enstitüsünde yapılacak olan tamirat ve tesisatı 29/9/934 Cumartesi gününden itibaren 10/934 Cumartesi gününe kadar kapalı zarf usulüyle ihale etmek üzere münakasaya konulmuştur. Talipler her gün mübayaat komisyonuna müracaatla dosyasını tetkik edebilirler. Mübayaat nakasa günü olan 20/10/934 Cumartesi günü saat 15 te Komisyon yonunda teminat mektuplarıyla birlikte hazır bulunmaları lazımlıdır. (6169,,)

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888

Sermayesi: 30.000.000 Frank

İdare merkezi: İSTANBUL

Türkiyedeki Şubeleri:

Istanbul (Galata ve İstanbul) İzmir

Samsun. Mersin. Adana

Yunanistandaki Şubeleri:
Selânik. Kavala. Atina. Pire

Bilümm Banka muameleleri, Kredi mektupları, Cari hesapları, kışadı, Esham ve Tahvilât kasalar icarları

Sahibi: MEHMET ASIM Nşriyat müdürü: REFIK AHMET
VAKIT Matbaası — İstanbul